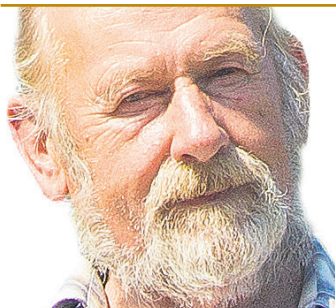

Ilmselt kasvaks ta edasi ka, aga ei ole enam millelegi toetuda.

Aiapidaja MATI MURU kaheksameetrisest lillest

LK 5

Nutitelefon Huawei Ascend P6

Hiinlased tõid turule maailma kõige õhema nutitelefon, mis on 6,18 millimeetrit paks ning mida eksperdid on nimetanud plagiaadiks, sest see on välimuselt sarnane iPhone'iga.

LK 7

Maaparandus käib taas

Üle paarikümne aasta on jälle hakatud mõistma maaparanduse vajalikkust. Seda tööd tehes võib põlluäärsetest drenidest leida igasugust kraami, mis rikkeid põhjustavad. Kord on seal käänd, kord hukkunud mäger või mõni muu elukas.

LK 8

ARENG

Teatrientsusiastid tahavad seltsimaja hävingust päästa

SIIM PIIRAK
siim.piirak@ajaleht.ee

Vargsi on hakanud Koidu seltsimaja ümbrus muutuma: samanimelisel tänaval asuva sisehoovi väravad on aegajalt valla ja Jakobsoni tänava poolne plankaed on saanud täiendust.

Hoovis askeldavad usinad töomesilased, kes unistavad, et värvika ajalooa hoone leiaks taas rakendust. Taaskasutus on popp, teavad aktivistid öelda. Näiteks ühe varikatuse sarikad olid mõne aja eest Viljandi laululava pingid.

«Kui folgi ajal oli siin alternatiivpidu, siis Tallinnast tulnud inimesed käisid suu ja silmad pärani ja imestasid, et selline koht on olemas,» rääkis Romet Koser sellest, kui üllatunud olid pealinlased Viljandi ühe väärtuse nägemisest.

Hoovi võlud

«See vana maja tahab ometi hooldamist,» ütles vägesid juhatavat ning end majavaimu nimetav Raivo Volmer. Suuresti on motivatsioon maja parandamiseks tulnud Viljandi Teatrihoovi soovist leida uus kodu.

«Kondase keskuse hoovis toimetab nüüd lasteade,» ütles üks eestvedajaid Marek Nõmm selgituseks, miks teatritegijad on asunud värsket kohta otsima.

Innustunud mehed alustasid lava rajamisest ning nüüdseks on see valmis. Järgmisena panid nad käed külge katusele ning tööjärg on niikaugel, et see vajab plekki.

«Igaüks meist mõtleb erinevalt, aga minu arvates võiks siin olla tehatahtjate ja restaatorite õppelava,» märkis Romet Koser. «Koht, kuhu rahvas saaks tulla pärlit jalule aiatama. See, et Marek organiseerib siia teatrihoovi, on ainult suur pluss.»

Volmer sõnul on eelkõige vaja tegijaid, raha polegi nii tähtis. «See on loll idee, et kor-

Uut elu üritavad Koidu seltsimajja puhuda (vasakult) Raivo Volmer, Ane Purgas, Marek Nõmm ja Romet Koser.

MARKO SAARM

dategemiseks on miljonit vaja,» lausus ta ning veidi ägestudes lisas: «Neid jutumehi on olnud siin juba küllaga.»

Volmer võib rääkida huvitavaid seiku maja ja sellega seotud inimeste eluloost. Kas või sellest, kuidas trummarid löid mõni aasta tagasi seal Guinnessi rekordi või kuidas tehti suuri plaane ning võeti asjata katus maha ja pandi asemele koormakate.

Katus ja küte

Mehed teavad, et esmatähtis on katus korda saada ning siis hakata küttesüsteemiga tegelema. «Unistame sellest, et kui teeme üleskutse, tulevad inimesed värvipottide ja pintslitega kohale,» ütles Romet Koser ning Marek Nõmm lisas, et hea on seegi, kui firmad tuge pakuvad.

«Igasugune toetus on tere-tulnud,» leidis Raivo Volmer. Koser aga arvas, et kui see maja ehitati kunagi rahva jaoks, võiks see ka korda saada rahva abiga.

Romet Koser, Marek Nõmm ja kolmas aktivist, paberimajandusega tegelev Ane Purgas on tihedalt seotud näitlemisega. Nad teevad kaasa Seasaare näitemängu seltsis ja Viljandi nukuteatris. Koser töötab Tarvatu gümnasiumis huvijuhina ning Nõmm Viljandi kiirabis autojuhina.

Esimese etenduse loodavad aktivistid, juhul kui ilma on, anda septembris. Algul plaaniti juba augustis esineda, kuid selleks ajaks ei jõuta tööga valmis. Volmer avaldas lootust, et kõigi uuenduste ja ideede juures, millega inimesed lagedale tulevad, jääb seltsimaja ikkagi kunstikeskuseks.

ARVAMUS

IVI LILLEPUU, linnavalitsuse kultuuri-spetsialist

Teatrihoovi kui püsiva nähtuse ideed on Marek Nõmm hinges kandnud juba pikalt ning otsinud sellele sobivat hoovi või nurgatagust. Suur oli minu üllatus, kui ühel kesksuvisel päeval avastas, et ta on käed külge pannud

ilmselt kõige raskemale väljakutsele Viljandis — Koidu seltsimaja hoovile.

Aga folgi ajal toimusid seal juba peod! Prügi on välja veetud ja lavagi on valmis, poisid parandavad seltsimaja katus ja püüavad järelejäädud suvega maja hävingust päästa nii palju kui võimalik. Saal ja lava on veel korralikud, kuid kõrvalsaali katus on sisse langenud ja vihma niriseb majja mujaltki. Väikest lihv tahavad poisid ka mõnele ruumile anda.

Tegijad on saavutatu üle uhked ning tänulikud kõigile ettevõtjatele, kes neid on materjaliga aidanud. Samuti oota-

vad nad inimesi, kes on valmis seltsimaja taastamisel käsi külge panema ning entusiaste aiatama.

ROCKWOOL
TULEKINDEL SOOJUSTUS

Torukoorik
PIPO-ALS

ALATES -27%

E-R 8.00-17.00
Reinu tee 25
kampaania.dahl.ee

ILM

Täna sajab mitmel pool hoovihma, võib esineda äikest. Puhub lõunatuul kiirusega 2–8 meetrit sekundis, äikese ajal on tuul puhanguiline. Sooja on 18–20 kraadi. Viljandi järve vee temperatuur oli eile pärastlõunal 21 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 5.35 ja loojub kell 21.09.

VILJANDIS

Keskpäevapalvus

Täna kell 12 on Jaani kirikus armulauaga keskpäevapalvus.

Linnaekskursioon

Täna kell 13 tutvustab giid huvilistele lossimägesid ning vanalinna vaatamisväärsusi ja ajalugu.

EESTIS

Ülikool õpetab lepitama

Täna kell 10 algab Tartu ülikooli suveülikoolis Tõnu Lehtsaare kursus «Lepitamisoskus igapähele».

Ratturid näevad tänavakunsti

Täna kell 15 näidatakse festivali «Pärnu Fringe» rattatuuri osalejatele suvepealinna tänavakunsti.

JUHTKIRI

Koidule ei koida

Need, kes Viljandit tõeliselt armastavad, teavad, et selle linna väärtus ei seisne sugugi ainult ilusas looduses ja rahulikus elukeskkonnas, vaid ka ajaloolises suursugususes. Vähe sellest, et võõrvallutajad rajasid siia omal ajal Liivimaa võimsaima linnuse ning pidasid omavahel suuri lahinguid, Viljandi on läbi sajandite kandnud ümbruskonna kultuurielus vähemalt esimese viiuli, kui mitte dirigendi rolli.

Koidu seltsimaja võib vähimagi kõhkluseta asetada nende objektide ritta, mille sees ja ümber on tehtud tervet Eestit mõjutanud tegusid. Seal on loodud ja lauldud laule, millela pole tänapäevalgi võimalik eestlaste laulupidusid ette kujutada. Sealt on välja kasvanud näitlejaid, kelle nimeta ei ilmu ühtki teatriloo kokkuvõtet.

Sestap on kurb tõdeda, et Sakala on juba paarkümmend aastat pidanud kirjutama sellest, kuidas uhke ajaloo maja tõuseb kohe-kohe tuhast. Paraku pole ühestki algatusest seni asja saanud: ikka ja jälle on entusiastid üht-teist tänuväärselt korraldanud, kuid peagi hoone vastu huvi kaotanud.

Raske öelda, kui kauaks jagub seltsimajja praegu aega ja energiat matvatel harrastusnäitlejatel pealehakkamist. Loodetavasti pikaks ajaks. Igal juhul on see tore algatus, mis väärrib heakskiitmist ja toetamist — kui mitte muuks, siis selleks, et end Viljandiga sidunud teotahelised inimesed võiksid oma loomevajadust rahuldada.

Ent mõeldes Koidu seltsimajale tervikuna, pole Sakalal usku, et hoone võiks tõeliselt öitsele puhkeda, ilma et sellesse panustaks linn, riik või mõni eriti rikas kosilane. Seda perspektiivi praegu Koidule ei koida.

REPLIIK

Oled mulle kallis!

Tunnistan ausalt: ma ei loe juba ammu neid lehelugusid, milles võrreldakse Tallinna palku Lõuna-Eesti, aga ka teiste piirkondade omadega. Lihtsalt ei viitsi enam. Olen leppinud, et neil, kes soovivad nautida provintsielu eeliseid, tulebki selle eest maksta üsna soolast hinda.

Samuti olen loobunud end lohutamast mõttega, et väike-linnas on elu odavam kui pealinnas. See ei vasta tõele.

Jah, autokütusele kulub suurlinnas pikemate vahemaa-de tõttu rohkem. Samas pole see enam mingi argument, sest sealsamas vuravad ühissõidukid, mille kasutamine on kohalikele tasuta. Juuksuris käimine on vist samuti Tallinnas tükki maad kallim, aga et keskmine inimene ei janune iluteenuste järele kuigi sageli, ei vääri seegi tõik erilist tähelepanu. Seevastu kõik, mis on igapäevaselt vajalik, maksab keskmises maakonnalinnas sama palju või on isegi kallim.

Tegin nädalavahetusel kogemata väikese katse: sõime laupäeval perega lõunat ühes Rakvere ja pühapäeval ühes Tallinna kesklinna kohvikus. Valisime mõlemas kohas menüüst vabalt seda, mis meeldis, ega pööranud hindadele tähelepanu. Ehkki road said erinevad, olid kogused sarnased. Kui esimeses kohvikus pandi lauale ligi sajaeurone arve, siis teises oli see tervelt kolmandiku võrra väiksem. Vat siis!

RANNAR RABA

Sakala 433 0051

Igal juhul on see tore algatus, mis väärrib heakskiitmist ja toetamist.

Vähem bürokraatiat, parem linn

(Vastukaja 7. augusti Sakalas ilmunud uudisele «Tegu käib sageli paberist eespool»)

OLEN HÄMMINGUS Sakala pealiskaudsuse üle ning leian, et kui leht otsustab mingist probleemist kirjutada, peaks ta selle endale selgeks tegema.

Olen Viljandi linnavalitsuses aastaid võidelnud lokaalse bürokraatia, ametnike omavoli, elanikkonna halva teenindamise ja kõigile linnakodanikele laienevate pretsedentide vastu. Praegusel juhul käib jutt esimesena nimetatust.

Et bürokraatiat vähendada, tuleb anda ametnikele vajalikud töövahendid. Nad peavad olema pädevad andma kodanikele kiireid vastuseid, et mitte takistada nende tegevust. Linnavalitsuse istungite toimumise ajagraafik ei tohiks olla põhjendus, miks sunnitakse inimesi ootele.

Eelõeldu tähendab omakorda, et ametnikud peavad täpselt teadma reegleid ja põhimõtteid, mille alusel nad tohivad otsuseid langetada enne, kui valitsusorgan nende esitatud eelnõu lõplikult kinnitab. Kusjuures selliseid otsus-ette-teada-asju tuleb igapäevases töös ette väga sageli.

NII TEAB haljastusspetsialist, et ta võib kohe anda linnakodanikule voli võtta ohtlik puu maha, kui see tegevus vastab reeglitele. Samuti teab sotsiaaltöötaja, et ta võib linnakodanikku aidata kohe, ilma linnavalitsuse otsuseta, kui see aitamine põhineb seadustel ja reeglitel ning sellega on kiire.

Sotsiaaltöötaja teab, et valitsusorgani otsus tuleb positiivne, niisamuti nagu teab ehitusspetsialist, et ta võib lubada kinnistu omanikul alustada üht või teist tegevust kohe — veel enne, kui linnavalitsus on lõpliku allkirja andnud —, kui need põhinevad linnas kokkulepitud reeglitel ja eelnevatel pretsedentidel.

Seda, et niimoodi töö käibki, teavad kõik linnavalitsuses töötanud ametnikud. Ja õige on, sest vastasel juhul ei saaks linna valitseda. Üks inimene või inimeste grupp (linnavalitsus) ei suuda iial kõikide linna probleemide detailidesse süveneda. Seepärast lasubki igapäevases tööruutinis juhtimise põhiraskus ametnikel. Viljandis on seda teadvustatud ning antud ametnikele töö tegemiseks vajalik pädevus.

TAUNO TUULA

ettevõtja ja Viljandi linnavalitsuse liige

Liigne bürokraatia tekib siis, kui inimesed hakkavad näpuga iga seaduseparagrahvi piasiasja taga ajama ega julge juhtorgani loata midagi otsustada. Isegi mitte seda, mis on päevselge.

SAMAS POLE tarvis seadusi ümber teha, sest ametnikud vajavad oma töös sama palju seaduse kaitset kui vabadust otsustada. Nagu eraettevõtetes, nii ka linnavalitsuses delegeeritakse pädevust edasi, sest teisisi ei tuleks töö tegemisest midagi välja. Kui firma juhtimises on reegel, et juht peab kõik kuluarved kinnitama, ei tähenda see, et töötaja ei tohi oma tööks vajalike tehinguid juba varem teha. Muidugi on nende aastate jooksul, mil mina olen linnavalitsuses istunud, ette tulnud ka pädevuse ületamist. Ent siis on inimest selle eest karistatud ja olukord tagantjärele joonde aetud.

Niisiis leian, et linnakodanike kiireks teenindamiseks tuleb anda ametnikele tegevusruumi, mitte ajada piasiasjadele toetuvat bürokraatlikku ja ma stiilis «linnavalitsuse istung on alles kahe nädala pärast, nii kaua peab nälgima ja abiraha ootama». Kui me niisuguse käitumise oma lipukirjaks seaksime, võikski varsti mõni kuivanud puu kellelegi pähe kukkuda, abivajaja surra või investor asjatut majanduslikku kahju saada. Seda me ju ometi ei taha.

KA SAKALA UUDISES kirjeldatud Tiit Maisa juhtum oli üks neist, mida tuleb pidada pelgalt formaalsuse rikkumiseks. Viljandi Leola tänav 3 kinnistu detailplaneering, mis nägi ette seal asuva lääpas onni lammutamise, võeti vastu juba aastaid tagasi ja seega oli linna ehitusinseneril täielik õigus Maisaga suheldes eeldada, et linnavalitsus tema ettepaneku lammutusluba anda rahuldab. Siit tulenevalt oli tal ka täielik õigus lubada omanikul tööga kohe pihta hakata, mitte jääda ootama kahe nädala pärast toimuvat linnavalitsuse istungit.

Linnakodanike kiireks teenindamiseks tuleb anda ametnikele tegevusruumi.

Nagu juba eespool öeldud, olen tulinuiline bürokraatia vähendamise ja seega ka ametnike vastutuse suurendamise pooldaja. Ametnikele lisavad pädevust näiteks varasemad analoogsed otsused ja kokkuleppe juhtidega.

MUU HULGAS suurendavad pädevust juhtorgani loodavad pretsedendid. Kui juhtorgan otsustab seadusele tuginedes tavapäratult midagi esimest korda, näiteks annab esimest korda uut alustel toetust või lubab mõnel kodanikul või firmal midagi esimest korda teha, siis tekib sellesama otsuse põhjal kohe teistegi kodanikel õigus nõuda samadel alustel samasuguseid otsuseid enda suhtes ning ametnikul tekib kohustus teiste kodanike suhtes samasuguseid otsuseid langetada.

Linnavalitsus ja -volikogu peavad kohtlema kõiki kodanikke võrdselt. Linnavalitsus võttis 2012. aastal vastu otsuse, et kõik loata ehitised ja ka loata lammutustööd saab seadustada tasuta. Linn on tegelikult täis niisuguseid näiteid. Selliste ehitiste püstitamise, aga ka loata tehtud lammutustööde seadustamise eesmärk on tegelikult ehitusregistri korrastamine, mis on vajalik kinnisvara kindlustamiseks ja müümiseks.

Minu sõnum on vastupidi Sakala artiklist kumanud bürokraatia suurendamise soovile, et Viljandis tuleb jätkata tööd just selle vähendamise nimel.

TSITAADID

«Kahjuks selline ongi meie tänane tase.»

Viljandi linnavalitsuse arenguspetsialist Lauri Alver linna uuest arengukavast (Sakala, 10. august)

«Loodan väga, et järgmisesse asupaika jääb Viljandi noortekeskus juba pikemaks ajaks pidama.»

Eesti avatud noortekeskuste ühenduse tegevjuht Heidi Paabert Viljandis tehtavast noorsootööst (Sakala, 10. august)

«Ilmselt suutsid Vene analüütikud hinnata väga adekvaatselt rahvusvahelist olukorda ja tegid arvestuse, et esmalt tekib vaidlus, kes on agressor.»

Kolonelleitnant Riho Ühtegi tagasivaade viie aasta tagusele Vene-Gruusia augustisõjale (Diplomaatia, august)

«Kui nad ise poleks võidelnud ning vigadele ja ebasoodsale olukorrale vaatamata Vene vägede edasitungi pidurdanud, oleks Gruusia riik minema pühitud ja ametisse seatud hoopis teine valitsus.»

Endine peaminister Mart Laar grusiinide tegevusest 2008. aasta sõjas Venemaa vastu (Postimees, 9. august)

«Muidugi on hea, et me üldse alles oleme.»

Mustla päästekomando juht Ruttar Ronimois (Sakala, 9. august)

«Uskusin, et ühel päeval võib Julia suuta medali võita, aga ei uskunud, et see võib juhtuda juba sel tšempionaadil.»

Maailmameistrivõistlustelt kuldmedali toonud epeevehkleja Julia Beljajeva treener Natalja Kotova (Eesti Päevaleht, 9. august)

«Missioonitundest saab tööd teha nii kaua, kuni sellega pere ära toidad.»

Viljandi politseijaoskonna juht Alvar Pähkel korraldajate madalatest töötasudest (Sakala, 8. august)

«Kui ettevõtjad peaksid tegelema ainult poliitikaga, ei jääks kedagi, kes peaks riiki üleval.»

Heldelt sotsiaaldemokraate toetanud suurettevõtja Oleg Ossinovski (Äripäev, 8. august)

PRÄÄNIK

Eile Viljandis tähistatud üle-eestiline noortepäev tõstis esile noorsootöö olulisuse.

PIITS

Vägivaldsed noorukid ründasid laupäeva õhtul Viljandis Vene tänaval jalgrattaga sõitnud eakat meest.

UUDISED

Toimetaja HANS VÄRE, 433 0050, sakala@ajaleht.ee

KAHEKSA MEETRIT

Lill turnib mööda vana telefoniposti taevasse

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Viljandi lähedal suvila-rajoonis hakkab Mehhi-ko vanikkuljus võtma sama mõõtu kui muinasjutus oavars, mida mööda poiss hiiglaste riiki ronis.

Kas just kaheksameetrise vanikkuljuse abiga saab midagi nii müstilist teha nagu oavarrega, aga aiapidaja Mati Muru sõnas, et kui lilledele korraldaks meistrivõistlusi, oleks tema kaasa mulda pistetud seemnetest sirgunu kindlasti esimeste hulgas.

Naabril oli paras hernekepp

Õigupoolest külvati kuljuse seeme naabrinaise maale ja tema kannab nüüd lille ilu eest hoolt.

«Naabri Tiinal on siin nii ilus hernekepp ju püsti,» tähendas Mati Muru ja viipas käega oma majast üle tee asuva vana telefoniposti poole.

Silma järgi võib selle kõrguseks hinnata kaheksa meetrit ja taim on selle tipuni välja roninud.

Pererahvas meenutas, et paki peal oli lillele kõrgust lubatud vististi kuni viis meetrit ja sellepärast see elumajast eemale telefoniposti toele istutati, et oleks ruumi sirguda.

«Ilmselt kasvaks ta edasi ka, aga ei ole enam millelegi toetuda,» lausus Muru ja vaatas mõtlikult päevinäinud puuposti, mille lõhedesse on kuljuslill agarasti oma väate kinnitanud.

Lill vihastab end lillaks

Kuuldes nime Mehhi-ko vanikkuljus, pahvatas Viljandi Aia kaupluse juhataja Mare Purju, et see lill võib ju tohtu pikaks kasvada — kolme- või neljameetriseks. Kaheksa meetri kohta ütles ta, et selline kõrgus on võimalik.

«Minul oli see kuljuslill üsna kuiva ja niru koha peal, aga kasvas nagu metsaline,» meenutas Purju. Temal oli see kolme- või neljameetrine.

Ka Murude peres on varem vanikkuljus kasvanud, aga kunagi pole see nii jõudsalt sirgunud. Aastaid tagasi olevat taim perenaisel majakõrgune olnud ja see tähendas, et kõrgust oli kuni viis meetrit.

«Õudsalt pikaks on ta läinud seekord,» lausus Mati Muru.

Poest ostetakse Mehhi-ko vanikkuljuse seemet üpris aga-

Mati Muru näitab oma suvila juures Viljandi lähisel kaheksa meetri kõrgusele küündinud Mehhi-ko kuljuslille. Õieti torgati abikaasa ostetud seeme mulda naabrinaise maale, sest seal on vana telefonipost, mis ronilillele hästi sobib.

MARKO SAARM

rasti, aga see tahab varast ettekasvatamist ning taim on juba parasjagu pikk, kui mahaistutamise aeg kätte jõuab. Purju teadis lisada, et kuigi õitsemis-aeg sõltub ettekasvatamisest, pole kuljus varane õitseja: esimesed õied puhkevad juuli keskel. Ta märkis, et ilusad suured kellukad on valged või lillad, võib olla on ka teistsuguseid, aga neid tema näinud po-

le. «See on hästi võimas taim,» õhkas ta.

Lilla Mehhi-ko kuljuslille õied on poolnupus olles valged, aga pärast muutuvad tumelillaks. «Selle kohta on mul lugu ka,» muheles Mati Muru. Ta jutustas, et algul tulevad valged õied, aga siis leiab lill, et need on värvitud ja viletsad, ning vihastab ennast selle peale lillaks.

Minul oli see kuljuslill üsna kuiva ja niru koha peal, aga kasvas nagu metsaline.

MARE PURJU, kaupluse Aed juhataja

Nädalavahetusel sai liikluses viga kaks inimest: 39-aastane mootorrattur Imre, kellele 20-aastane Erki Suure-Jaani valas Audi A4-ga ette sõitis, ja 47-aastane Viljar, kes alkoholi tarvitanud 48-aastase Marguse juhitud Opel Calibra kõrvalistmel koos autoga üle katuse paiskus.

Viljandi kesklinnas hulguvad vargad

JOHAN-KRISTJAN KONOVALOV
sakala@ajaleht.ee

Möödunud reedel varastasid kaks lapseohtu sulil Grand Hotel Viljandi terrassikohviku kassa, milles oli 40 eurot. Järgmisel päeval langes noorte varaste saagiks suvekohviku teenindaja käekott.

Hotelli vastuvõtujuht Krista Varm kinnitas, et pätid on hotelli töötajatele teada ning kassa ja käekoti varguse kohta on politseile avaldus tehtud.

Poistega, kellest noorema vanuseks pakkusid hotelli töötajad üheksa aastat ja vanemale mitte rohkem kui viisteist, oli esimene intsidend olnud märtsi lõpul. Siis läks hotelli vastuvõtulaust kaduma viis pakki suitsu.

«Pärast iga vahetust loetakse suitsupakid üle ja tookord oli viis pakki puudu,» rääkis Varm. «Et suitsupakid seisavad meil riulil viie kaupa reas, tundus asi kahtlane ning turvakaamera salvestiste ülevaatamisel selguski, et varasteks olid kaks väikest poissi.»

Poisid olid tulnud hotelli luusima järgmiselgi päeval ning pääsenud ka koridoridesse, kuid et numbritoad on alati lukus, ei õnnestunud neil kahju korda saata. Vastuvõtujuhi sõnul tundus süütegu tookord väike ja seetõ-

tu ei antud juhtunust politseile teada.

Taas sai Grand Hotel noorte varaste sihtmärgiks möödunud reedel, kui administraatori rahakotist võeti 20 eurot ja poolteist tundi hiljem suvekohviku kassast kogu seal olnud sularaha, 40 eurot.

Laupäeval olid poisid jälle platsis ja viisid minema suvekohviku teenindaja käekoti, milles polnud sularaha, küll aga olid omaniku dokumentid. «Terve laupäevase päeva luusisid poisid siin ringi. Administraator helistas mulle ja ütles, et ta ei julge kuhugi minna. Samas ei julgenud ta neid ka kinni võtta, sest kartis, et poisid hakkavad talle vastu,» rääkis Varm.

Eile hommikul esitas vastuvõtujuht suvekohviku kassa varguse kohta avalduse politseile ja sama tegi dokumentidest ilma jäänud töötaja.

Varm oli oma sõnul kuulnud, et ühte poistest on nähtud Leola tänaval asuvas Superalko poes.

Alkoholipoe juhataja Lenel Pruul kinnitas, et juunis jooksis üks poiss minema kaupluse jootrahatopsiga, milles oli hinnanguliselt viis eurot. Pruulil oli juhtunud juttu Grand Hotel Viljandi töötajatega ning ta oletas, et tegu on ühega nädalavahetusel varguse toime pannud poistest.

Krista Varm kutsub teisi-ki kesklinnas tegutsevaid kohvikuid ja ettevõtteid üles valvsusele ning hoiatab neid oma kogemusele tuginedes noorte varaste eest.

Noored tegid murul ministeeriumile ära

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Eile Viljandis tähistatud noortepäeva juhatas pärastlõunal Jakobsoni kooli staadionil sisse haridus- ja teadusministeeriumi ning Viljandimaa noorte vaheline jalgpallikohtumine.

Jõuproovis jäid tulemusega 3:1 peale noored. Et noortepäeva tähistati sedapuhku Viljandis, kuulusid võidukasse meeskonda peajaslikult maakonnakeskuse ning selle lähieümbruse noormehed ja neid.

Tandemi Vennad Vähid koosseisus eilset programmi juhtinud Karl Pütsep märkis, et jalgpallilahing oli tuline ning andis päevale sobiva hoo. «Eriti tore oli see, et platsi äärde leidis tee tervelt sadakond noort pealtvaatajat, kes kõik murul toimuvale ka võimsalt kaasa elasid,» kiitis ta.

Tänavuse noortepäeva alateema oli «Maailm ootab võta ta ette». Hilisõhtuni väldanud sündmustereaga rõhutati noorsootöö tähtsust ja tutvustati huvilistele sellega seotud võimalusi.

Jalgpallilahingusse sööstnute rõõmuks elas neile tribüünil kaasa sadakond ergutajat.

ELMO RIIG

KÜLATRUPID

Kuhjaverere teatripäevad purustavad rekordeid

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajaleht.ee

Suve kulminatsioon saabub Kuhjaveres külas juba üheksandat korda lõikusküla keskel, mil seal peetakse küläteatrete päevi.

16.–18. augustini on Kuhjaveres taas omalaadne muinasjutuküla, iga sealne talu on kaunis kui piltpostkaart ning külalplatil tervitavad linastes vammustes korraldajad iga külalist kui oma kallist sugulast.

Nagu öigel muinasjutukülal, on ka Kuhjaverel oma särasilmne juht, Romeo Mukk. Nii nagu kõigil varasematel teatripäevadel, on taas kohal patroon Kalju Komissarov — kõmiseva häälega teatrimees, kes iga etendust väga tähelepanelikult jälgib ning hiljem näitlejatele öläle patsutab ja soovitusi annab.

Rekordarv esinejaid

Kuhjaverere teatripäevad on aasta-aastalt paisunud otsekui pärmitainas. Seekord esineb kolmel päeval rekordiliselt 26 näitemänguseltskonda, neist pooled on Kuhjaveres esimest korda. Uustulnukate seas võib näha linnavurlesid: lavale astub Tallinnast Salme kultuurikeskusest pärit asjaarmastajate trupp. Võrumaal tegutsev Krabi küläteater kujutab oma näitemängus aga Kuhjaveres küla elu ja teatripäevi.

Kõigil aastatel rivis olnud Avinurme suveteater esineb seekordki, samuti naerutavad rahvast Paide huviteater ja paljud teised Eesti eri nurkadest pärit külatripid. Viljandi- maa lippu hoiavad kõrgel Margus Mankini poolprofessio- naalne näitetrupp Tegeltkah, Vastemoisa näiteselts Poolvil- lased, Abja kultuurimaja laste näitering, Tänassilma rahva- maja näitering Pupu-Jukud, Kolga-Jaani Villem Reimani nimelise rahvamaja trupp, Võhma Rassijad ning Viljandi- maa pensionäride ühenduse teatristuudio.

«17. augusti õhtul on ka elava muusika saatel simman,» lausub Mukk.

Patroon naudib täiel rinnal

Enneolematult suur esineda soovijate hulk seadis Kuhjaveres küla ette küsimuse, kuidas kõiki püünele pürgijaid ära mahutada. Kaalumisel oli mõte osa truppe ukse taha jätta. Et aga teatripäevade hing Kalju Komissarov kinnitas, et tema võib etendusi jälgida kas või nädala, pikendati teatripäevi kahelt kolmele, samas seati etenduse pikkuse piiriks 45 minutit.

Komissarovi sõnul näeb läbisegi väga erineval tasemel truppe: kõrvuti on poolprofessio- naalid ning algajad, kes teevad alles esimesi samme.

«Kümme aastat kokkumän-

Kõigil kordadel on teatripäevadel kaasa löönud Avinurme suveteater. 2010. aastal etendunud lavastuses «Arst vastu tahtmist» oli peaosas trupi eestvedaja Malle Pärn (vasakul), kellele sekundeeris Kaja Karo.

ginud trupp on vahel poolprofessio- naalsel tasemel ning mõned asjad ei jää üldse alla kut- selise teatri nõuetele,» märkis ta.

Teatrimeehe hinnangul on väga erinevaid esitusi põnev jälgida.

Kümme aastat kokkumän- ginud trupp on vahel poolprofessio- naalsel tasemel.

KALJU KOMISSAROV, teatrimees

«Alati leiab vahvaid üllatusi ja toredaid avastusi,» rääkis Komissarov. «Kõige erilisem on minu jaoks külata- sand. Oludest tulenevalt ei jätku küläteatrites osadesse tihti mehi: nad on ennast kas sur- nuks joonud või Soomes tööl. Siis tõmbavadki naised enda- le kingaviksiga vuntsid ette ja mängivad näiteks Oskar Lut- su näidendeid. Kutselises teatris ei julge enamasti keegi nii lahendust otsida, aga siin seda jälgida on äärmiselt kosutav.»

Tema jutu järgi on tore, kui küläteatrites ei üritata iga hinna eest suurt kunsti teha, vaid auditakse esinemist, tuntakse rõõmu mängust ja ja- gatakse seda publikule. Igal päeval valib publik ka prima-

mees- ja naisnäitleja ning tru- pi.

Kõigil üheksal aastal teat- ripäevade patroon olnud Kal- ju Komissarov pole oma sõnul kordagi kahetsenud, et sellele üritusele kord sõrme andis. «Mulle tundub, et Kuhjaveres pisikusse on nakatumas ka kul- tuuriminister Rein Lang, kes on juba kahel korral siin uudis- tamas käinud ja väga rahule jäänud. Ta naaseb augusti kes- kel Saksamaa reisilt ja lubas mulle, et teeb seegi kord kõik selleks, et Kuhjaverre jõuda,» rääkis Komissarov.

Korraldajad lubasid, et järg- misel aastal tulevad ka kümnen- dad teatripäevad. «Nii kaua, kui külarahvas jaksab mind aidata, kavatsen neid päevi edasi kor- raldada,» ütles Romeo Mukk.

Vene tänaval peksti eakat meest

SIIM PIIRAK
siim.piirak@ajaleht.ee

Tänase Sakala kuulu- tuste küljel seisab tea- de, mis räägib lühidalt Viljandis Vene tänaval juhtunud üllatavast jul- museaktist.

Nimelt ründasid neli umbes 18-aastast noorukit laupäeval kella 21 ja 22 vahel seal suu- re tamme all Paalalinna poole jalgrattaga sõitvat eakat meest.

Mehe tütar Kersti, kes pa- lus anonüümsust, rääkis, et üks noorukitest oli ilma min- gi põhjusega löönud jalaga ratturi sõiduvahendi tagu- misse rattasse. Löögi tagajär- jel kukkus mees näoga vastu asfaldi ning ühtlasi porilom- pi. Kui rattur oli pärast lühi- kest teadvusekaotust toibu- nud ning proovis end jalule upitada, olid noored seda mõnitavalt ja häälekalt kom- menteerinud ning meest ja- laga näkku löönud.

Seejärel olid poisid põge- nenud Suve tänavale ning jät- nud mehe lamama. Veidi hil- jem möödus proua, kes oli pakkunud, et helistab kiir- abisse, kuid mees loobus abist ning komberdas omal jõul koju.

Kui tütar sellest kuulis, viis ta isa haigla erakorralise meditsiini osakonda, kus re-

gistreeriti ninaluumurd. Po- litseisse ei soostunud ohver vähemalt esialgu pöörduma, sest ei soovivat sekeldusi ning olevat veendunud, et po- litsei niikuinii ei leidvat süüdlasi.

Tütar pani kuulutuse lehe- te, sest loodab leida pealtnä- gijaid ning lõpuks ka süüdla- si, ning isa pöördub siiski po- litseisse. «Järgmisel korral võib see olla juba keegi tei- ne,» nentis tütar.

Viljandi politseijuht Al- var Pähkel nentis, et mõistlik oleks sellisel juhul kindlasti korrakajate poole pöördu- da. «Isegi juhul, kui ei soovi- ta alustada menetlust, on meil olukorrast vähemalt pa- rem ülevaade,» sõnas Pähkel.

Isikuvastase kuriteo soor- itanud leitakse kiiremini kui näiteks varas. «Neid on kergem avastada, sest kannat- ajal on lihtne süüdlast ära tunda,» selgitas Pähkel. Ta li- sas, et pahatihti sooritavad selliseid kuritegusid ühed ja samad inimesed, kes peavad oma tegude eest vastutust kandma.

Eelkirjeldatud juhtum so- bituks karistusseadustiku ke- halise väärkohtlemise parag- rahvi alla. See ütleb, et teise inimese tervise kahjustami- se eest, samuti löömise, peks- mise või muu valu tekitanud kehalise väärkohtlemise eest karistatakse rahaträhi või kuni kolmeaastase vangistu- sega.

Viljandi kaubamaja seina paigaldatakse uusi kive

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Ligi nädal aega on Viljandi kaubamaja seinast lõhutud välja katkisi telliskive ning asendatud neid uutega.

Viljandi Tarbijate Ühistu haldusjuht Margus Toomla lausub, et ühistule kuuluva hoone nurgast oli hulk kive välja kukkunud ning seda ot- sustati parandada. «Nüüd on parem osa ka näha, enne ei olnud sein üldse korralik,» lausub ta ning lisas, et kauba- maja suuremaks tegema ei hakata.

Küsimusele, millal loode- takse töö lõpetada, vastas haldusjuht, et see oleneb sel- lest, kui palju kive väljavahe- tamist vajab.

Eile keskpäeval seinast kive välja lõhkunud töömees Peep Närska sõnas, et välja- vahetamist vajavaid kive on omajagu. Lisaks olevat uute kivide ladumine omamoodi näputöö.

«Kui kive lõhkuma haka- ta, tekib palju prahti ning pu- nast tolmu on igal pool,» lau- sus Närska.

Küsimusele, kas ehitus- meeste töö ka hoones olevaid kontoritöötajaid segab, vas- tas haldusjuht, et keegi kurt- mas käinud ei ole.

«Viljandi Tarbijate Ühis- tu kontor asub kolmandal korrusel. Täna suhtlesin ka G4S-i töötajatega ning ne- mad selle murega minu poole pöördunud ei ole,» ütles ta.

Kaubamaja seina kive vahetav töömees Peep Närska lausub, et la- gunenud kivide eemaldamisega tekib palju puru ja tolmu.

KODU

Lilli koolimajja on oodata lapsi

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Mõlemale kunagisele koolimajale, mille Karksi vallavolikogu otsustas üheksa aasta eest sulgeda, terendab helge tulevik.

Karksi lasteaiast-alkkoolist saab juba tänavu hooldekodu ning 1925. aastal ehitatud Lilli koolimaja ärkab ellu esiti suvekodu ja edaspidi ehk ka linnalaste suvituspaigana.

Lilli koolihoone omanik Elein Sarv tõdes, et maja vajab tublit tööd: vahetada tuleb põrand, seinu on vaja korrastada ning vannituba välja ehitada.

«Seal on päris kõvasti asju katki,» nentis Sarv ja lausus, et remont algab talve poole. Ta kirjeldas, kuidas kraanikausid torude küljes rippusid, kuid lisas, et tualette oli kuigipalju taastatud. «Maja seisukord isenesest kõige hullem ei ole — katus ja muu on ju terve.»

Linnalapsed suveks maale

Õigupoolest mölguvad maja-omanikul mõttes suuremad plaanid kui lihtsalt kodu. Elein Sarv peab Tallinnas lastehoiu Triinu-Liis ja Tema Sõbrad ning loodab, et kui maja ehk järgmiseks suveks remonditud saab, on see hea koht, kuhu linnalapsed suvel tuua.

«Nad saavad siis linnamüü-

Ligi aasta on Lilli koolimaja hoone kuulunud tallinlanna Elein Sarvele, kes on pärit Karksi vallast. Ta näeb kunagist kooli oma suvekoduna, kuhu võiks linnalapsi maaelu maitstva tuua.

JOOSEP PÖLLUMÄE

ride vahelt välja ning Lillis on hea ja rahulik. Pealegi jääb ujumiskoht lähedale, lisaks veel kena loodus ja matkara-da,» rääkis ta.

Lapsevanematelt oli ta loa saanud kasvandikega maaelu proovida juba sel suvel. «Lapsed siis ütlesid, et ei taha enam linna minna ja soovivad Lilli jääda,» meenutas Sarv ja lisas,

et nad olid käinud lastega seitsme kilomeetri kaugusel vanaema juures loomi vaatamas.

Ruumi nii elamiseks kui lastega tegelemiseks kunagises koolimajas jagub. Sarve sõnut-si pole krunt just väga suur, vististi tuhatkond ruutmeetrit, aga eluruume on 140 ruutmeetri jagu ning katusealune on võimalik välja ehitada.

Sarv rääkis, et kuna ta on Karksi vallast pärit, siis oli sinna kanti suvekodu vaadanud juba pikemat aega.

Hoidis pakkumistel silma peal

«Käisin teisi talukohti ka vaatamas, sest teadsin kindlalt, et kunagi tahan siia endale maja

ning kui vanaks jään ja lapselapsed tulevad, tahaksin neid Lillis hoida,» kõneles Elein Sarv ja tunnistas, et just koolimaja müügil oli ta kinnisvara-portaalil ikka silma peal hoidnud.

Karksi vallavanema Arvo Malingu sõnul oli Lilli kool omajagu aastaid müügis. 2004. aastal liideti sealne koolipere Kitzbergi gümnaasiumiga ja eraalgatusel põhinenud mulgimeelne kool sulges õpilaste vähesuse tõttu ukse 2006. aastal.

«Huvi maja ostmise vastu ikka tunti, aga suhteliselt vähe,» lausus Maling. Hind jäi 20 000 euro juurde.

Kuigi ka pärast koolitegevuse lõppu elasid majas mõnda aega inimesed, siis tundub, et nüüd on hoone tulevik selgem. «Esialgu on ta kodu suveks ja hiljem terveks eluks,» märkis Sarv. «Tallinnas elades peaks ikka olema maakoht, kuhu tulla, ja see võiks olla pealinnast võimalikult kaugel,» ütles ta. Lilli on tema hinnangul Tallinnast just nii kaugel, et sinna ei tule linnaelu ja töömur-red kaasa.

Kui nüüd ka Lilli koolimaja endale elu sisse sai, on kõigil Karksi valla kunagistel haridustemplitel omanik leitud ja elu sees. Arvo Maling tõdes, et koolimaja on sealmail päris palju. «Praeguseks on nad kõik kellegi omandis ja keegi tegutseb sees,» ütles ta ja tõi näiteks Toomesoo ja Maie ning erakätes olevad Saaretsi ja Peraküla.

Linn otsustas muru kaitsta

JOHAN-KRISTJAN
KONVALOV
sakala@ajaleht.ee

Eile otsustas Viljandi linnavalitsus osta suvistest suurüritustest kahjustatud Teisele Kirsimäele muru-kaitsemati. Muru taastamiseks ja kaitsmiseks alustatakse tööd tuleval kevadel.

Riigihanke võitnud akt-siaseltsi ViaCon Eesti juhataja Jüri Tamme sõnul pole niisugust matti Eestis varem paigaldatud, kuid teiste riikide kogemused on näidanud, et see talub hästi just rahvamassi. «Seda matti paigaldatakse tihti staadionikontsertideks, et kaitsta muru raskeveokite ja rahvahulga eest,» kirjeldas Tamm.

Tema ütlemist mööda on matt rohelist värvi ning muru saab sellest läbi kasvada, niisiis peaks see aja möödudes märkamatuks muutuma.

Linna majandusameti ehituse peaspetsialist Jaan Lukas oli matist rääkides mõõdukalt optimistlik. «Kogemusi meil pole, aga loodame, et matt kaitseb muru nii, et seda ei tallata porile ja must maa ei jää järele.»

Majandusameti keskkonnapetsialisti Inga Nõmmiku sõnul algab Teise Kirsimäe muru taastamine ja kaitsemati paigaldamine tuleval kevadel. Tema jutu järgi saab muru pärast mati mahalaotamist ka külvata ja väetada.

Linnale läheb muru-kaitsemati paigaldamine maksma 24 234 eurot.

Valguse ime klaasis ja klaasi ime valguses

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Olustvere klaasikojas on avatud Eili Soone valgusobjektide väljapanek «Omada ja olla».

See noore kunstniku esimene isikunäitus on saanud asjatundjate suure tunnustuse osaliseks.

Emeriitprofessor Maie-Ann Raun nimetas eksponeeritud töid koguni praeguse Eesti klaasikunsti tippkogumiks.

«Avamisel oli kohal ka meie parim valgusobjektide looja Üllar Võrno, kes hindas Eili töid kõrgelt. Sellise spetsialisti tunnustus on juba midagi väärt! Näitusel on näha valguse ime klaasis ja klaasi ime valguses,» ei olnud professor kiidusõnadega kitsi.

Päevast päeva kohalikus stuudios Olustvere külalistele klaasesemete valmimist demonstreerides ning nõusid ja suveniire valmistades muutub töö ikka veidi rutiinseks. Näitusel väljapandu erineb argiajal tehtust nagu öö päevast.

Eili Soon ei karda ette võtta töömahukaid objekte. Paljud detailid on eraldi valmis tehtud ja ükshaaval põhi-

kehandile kinnitatud, andes nii väga huvitava tulemuse.

Maie-Ann Rauna sõnul on omaette müstika see, kuidas kunstnik on tabanud ilma iga-suguste teaduslike arvutusteta valguse liikumise klaasis: õgad on klaaskerale kinnitatud niisuguse kalde all, et võtavad valguse endasse ja panevad tipu helendama.

Huvitav on klaasimullist tehtud valgusobjekt «Projekt nr 1 90-60-90», mis on sisuliselt mitmekihiline. Siingi kerkib näituse kandev küsimus omamisest ja olemisest. Kui nimetatud numbritest ei tasu unistadagi, võib neid võtta väikese huumoriga ja lihtsalt olla selline naine, nagu oled.

«Närv» on üks näituse põnevamaid ja silmatorkava-maid töid, lummates kõiki.

Iga eksponaadi juures on mõttetera või küsimus, mis aitab tööd paremini mõista.

«Kogu näitus on väga elegantne, selge ja sobib just sinna mõisakompleksi,» ütles Maie-Ann Raun. «Need on väga hea maitsega tehtud asjad. On tore, et noor kunstnik on leidnud aeganõudva stuudio-töö kõrvalt oma käekirja.»

«Omada ja olla» on Olustvere klaasikojas üleval oktoobri lõpuni, edasi viiakse tööd Tallinna.

«See ruum inspireeris mind tegema selliseid asju, nagu ma teinud olen,» ütles Eili Soon Olustvere klaasikoja saalis valgusobjekti «Närv» juures seistes.

ELMO RIIG

KÕRVALTOIME

Kõiki ravimeid ei sobi koos võtta

BIRGIT ITSE
birgit.itse@ajaleht.ee

Hambaarstitoolis süsti tuimestavat mõju oodates või end vaktsineerides ei tule enamasti selle pealegi, et meditsiinitöötajale öelda, milliseid ravimeid te pidevalt tarvitate.

Aga võiks. Lausa peaks, kui ravimid on varem põhjustanud allergilisi reaktsioone või on mõned kõrvaltoimed olnud tugevad. Kõik ravimid omavahel kokku lihtsalt ei sobi.

Tartu ülikooli kliinikumi ühendapteegi kliiniline proviisor Jana Lass rahustab siiski, et vaktsiine, kontrastaineid või tuimestavaid süste manustatakse enamasti ühekordselt, seega pole halbade koostoime-

te risk pidevalt kasutatavate ravimitega väga suur.

Ravimite koostoimete esinemissagedust on maailmas palju uuritud ja ka Eestis 2010. aastal läbiviidud uuringu järgi moodustavad ebasoovitavad koostoimed ligi 15 protsenti kõikidest ravimite kõrvaltoimete juhtudest.

Eriti ohtlik eakatele

Eriti ettevaatlikud peaksid olema iga päev ravimeid tarvitavad eakad inimesed, kel on arstirohtude kõrval- ja koostoimete esinemissagedus tunduvalt suurem. «Eakad lihtsalt tarbivad rohkem ravimeid,» põhjendas Jana Lass.

Riskirühma kuulub ka 80-aastane Maimu (nimi muudetud). Suurema osa ajast elab ta üksi, aeg-ajalt toob lapselaps toidukraami ja ravimeid. Maimu kõndimine on vaeviline ja

nägeminegi pole enam suurem asi. Ravimitele kulub tal kahe kuu jooksul ligi 70 eurot. Siis laseb ta suurema koguse rohte koju tuua. Arsti välja kirjutatud südame-, vererõhu-, liigese- ja veresoonterohtudele lisanduvad käsimüügiravimid, sest retseptiravimid tekitavad seedeprobleeme ja unehäireid.

Ka Mariann (nimi muudetud) on ravimite ebasoovitavat koosmõju kogenud. «Süda oli paha ja vererõhk tõusis kõrgeks,» kirjeldas ta kahe retseptiravimi koosmõju.

Jana Lass julgustas patsiente arstidelt ja proviisoritelt nõu küsima, sest viimati nimetatutel on võimalik kasutada elektroonilisi andmebaase, kus on ravimite koostoimed kirjas. Kuigi arstid üritavad neid vältida, võib Lassi ütlemist mööda ette tulla olukordi, kus kahe koostoi-

mega ravimit on vaja kombinierida.

«Kindlasti ei tohi patsient peljata arstilt või apteekrilt koostoimete kohta küsida, liiatigi kui eri arstid on talle määranud mitu ravimit,» kinnitas proviisor.

Ta soovitas vaadata ka ravimi pakendis olevat teabelehte, millel on kirjas ravimite koostoimed.

«Kui võtta samal ajal kaht ravimit, millel on ühesugune kõrvalmõju, avalduvad ravimi mittesoovitud toimed suurema tõenäosusega ja tugevamalt,» hoiatas ta.

Näiteks ei sobi omavahel kokku sellised põletikuvastase toimega valuvaigistid nagu ibuprofeen, ketoprofeen ja diklofenak ning verd vedeldav ravim varfariin. «Neid samal ajal kasutades suureneb verejooksu risk, mis on mõlema ravimi kõrvaltoime,» rääkis Jana Lass.

Mõnikord aga pärsib üks ravim teise toimet. Sellisel viisil toimib näiteks aktiivsüsi, mis seob teatud ravimid seedetraktis ja seega need ei imendu. «Soovitav raviefekt jääb saavutamata,» lausub Lass.

Võib ka kasuks tulla

Mõnikord on koostoime aga hoopis kasulik. Heaks näiteks on rohuteadlase ütlemist mööda kõrgvererõhktõve ravi, milleks tihti kasutatakse mitut rohtu, et vererõhk soovitataval tasemel hoida.

Kõige sagedamini tekib koostoimeid valuvaigistite ja südame-veresoonkonna ravimite puhul, sest neid kasutab kõige rohkem inimesi.

Jana Lass nentis, et ravimitel võib olla koostoimeid ka toidu, joogi või hoopis keskkonnaga, näiteks ultraviolettkiirgusega.

«Ravimeid, mille puhul inimene peab teatud toiduainete tarbimisele suuremat tähelepanu pöörama, on siiski vähe,» märkis ta.

Küll aga on teada, et tetraatsükliinid (rühm antibiootikumide) moodustavad piimatoodetes olevate sooladega lahustumatuid komplekse, mistõttu ravim ei saa imenduda ning selle toime väheneb. Kui pakendis olev infoleht ei anna just teisi soovitusi, tuleks ravimid sisse võtta veega.

Ettevaatlik tuleb olla ka apteegirohtude ning loodustoodete ja ravimtaimede korrigeerimisega. «Näiteks naistepuna on koostoime mitme depressiooni- ja ka epilepsiaravimiga,» rääkis Lass ja rõhutas, et ka enne taimset päritolu toodete kasutamist tuleb apteekriga koos kindlaks teha, et puuduvad olulised koostoimed arsti määratud ravimitega.

Mitut ravimit koos võttes tuleb veenduda, et nende toimeained üksteist segama ei hakka.

ARVO MEEKS (VALGAMAALANE)

Mida teha ebasoovitava koosmõju korral?

Ravimite koostoimed võivad kõige halvemal juhul lõppeda surmaga, kuid suurem osa neist on siiski kerged. Koostoime kahtluse korral tuleks lõpetada apteegist retseptita soetatud ravimi kasutamine ning võtta seejärel ühendust arstiga. Selliste kergemate sümptomite puhul nagu suukuivus või meeleoluhäired on soovitatav pöörduda perearsti poole. Raske ja eluohtliku reaktsiooni korral, nagu on seedetrakti verejooks, tuleb kindlasti kutsuda kiirabi või minna erakorralise meditsiini osakonda.

Ole ettevaatlik!

Verevedeldajat varfariini tarvitavatel inimestel tuleb hoida kontrolli all K-vitamiini sisaldavate toiduainete kogus. K-vitamiini leidub rohelistes taimedes (brokoli, lehtsalat), rohelistes tees ja maksas ning see vähendab varfariini mõju, mis omakorda võib tekitada trombiohu.

Kolesteroollaseme ja vererõhu langetamiseks ning Chroni tõve leevendamiseks mõeldud ravimid, samuti mõned vähiravimid ei sobi kokku greibi, laimis, pomelos ja pomerantsis sisalduva furanokumariiniga.

Et greibimahli võib suurendada teatud ravimite imendumist, on võimalik saada ohtlik üledoos. Võib juhtuda ka vastupidi: greibi-, aga samuti apelsini- ja õunamahli vähendavad tunduvalt mõne ravimi imendumist ja seega toimet.

Kõrvaltoimete sagedus

Ravimite kõrvaltoimed on üks peamine haigestumise ja surma põhjus meditsiinis.

Kõige rohkem pöörduvad kõrvaltoimega haiglasse patsiendid, kes kasutavad südamehaiguste, kesknärvisüsteemi ja skeleti-lihassüsteemi ravimeid.

Kõrvaltoimed on surma põhjustajana neljandal kohal. Pärast neid tulevad kopsuhaigused, diabeet, aids, kopsupõletik ning õnnetusjuhtumid.

10–20 protsenti haiglas olevaist patsientidest kogeb ravimite kõrvaltoimet.

0,2–2,9 protsenti surmajuhtumitest haiglates on põhjustatud ravimite koostoimest.

0,3–5 protsenti hospitaliseerimistest on tingitud ravimite kõrvaltoimest.

Koostoime avaldumine

Latsidipiin + metoprolol = aditiivne hüpotensiivne (vererõhku alandav) toime.

Propafenoon + metoprolol = ortostaatilised (püstiasendis ilmnevad) verevarustuse häired.

Latsidipiin + propafenoon = QT-intervalli pikenemine elektrokardiogrammis.

Estsitalopraam + ramipriil + simvastatiin + sotalool = peeringlus.

Klopidoogreel + simvastatiin + ramipriil + omeprasool + metoprolol + ibuprofeen = kõhukinnisus.

Atenolool + vererõhku alandavad ravimid = hüpotensiivse toime tugevnemine.

Spironolaktoon + antihüpertensiivsed ravimid = hüpotensiivse toime tugevnemine.

Hüdroklorotiasiid + omeprasool = günekomastia.

Amiodaroonvesinikkloriid + antiarütmikumid = EKG QT-intervalli pikenedamine.

Varfariin + atsetüülsalitsüülhappe/magneesiumoksiid = verejooksud

Allikad: 2010. aastal valminud uuring «Ravimite kõrval- või koostoimede erakorralise meditsiini osakonda pöördumise põhjusena» (autorid Diana Raudsepp, Jana Lass, Marika Saar, Liis Kuld ja Alar Irs); www.arst.ee

TEEMAD

Toimetaja STEN MAHOV, 433 0052, sten.mahov@ajaleht.ee

1,3%

Statistikaameti andmetel kasvas Eesti sisetootmine kolmandas kvartalis eelmise aasta sama ajaga võrreldes 1,3 protsenti.

Huawei Ascend P6 on välisuselt sarnane iPhone'iga, mistõttu on eksperdid seda suisa plagiaadiks nimetanud.

3 x ELMO RIIK

ARVUSTUS

Hiinlased tõid turule maailma kõige õhema nutitelefon

TOOMAS KOITMÄE
sakala@ajaleht.ee

Huawei juuli algul müüki paisatud Ascend P6 lööb oma elegantse välisuse, suurte jõudlusnumbrite ja madala hinnaga küll esialgu pahviks, kuid päris tipptasemeni ta siiski jõudnud ole.

Samas on tehtud korralik avaldus teistele mobiiltootjatele: hoidke alt, hiinlased on tulekul!

Kui mõni lugeja pole Hiina elektroonikaettevõttest Huawei kuulnud, ei saa seda talle pahaks panna: tegemist ongi maailmaturul üsna uue tegijaga. 2011. aastani tunti seda 25-aastast firmat peamiselt internetimodemite tootjana. Jõuline sisenemine nutitelefonide turule on pannud aga julgemad eksperdid väitma, et kui nii edasi läheb, võib Huawei 2017. aastaks olla maailma juhtiv telefonitootja.

Elame, näeme. Ent hiljuti väljalastud mudeliga Ascend P6 on ettevõtte üle saanud oma suurimast kitsaskohast: telefonide nigelast välisusest.

Välisus

Huawei uus lipulaev Ascend P6 väidetakse küll olevat iPhone 5 koopiat, kuid tundub käes mõnevõrra teistsugune. Kuulsast Apple'i toodangust on see pisut õhem: selle paksumus on kõigest 6,18 millimeetrit. Nii et väidetavalt on see kõige õhem nutitelefoni maailmas. Ekraan on Ascend P6-l iPhone'i 4-tollisest suurem: 4,7-tolline. Sellest suurema ekraaniga telefoni ei suudaks isegi meisterahvas ühe käega kasutada.

Võib öelda, et Ascend P6 on üks elegantsemaid nutitelefone, mis kunagi tehtud. Selle korpus on alumiiniumist, kui välja arvata ümar alumine osa, mis on plastmassist kindlal otstarbel: alumisele küljele paigutatud antenn kulutab seda materjali läbides mõnevõrra vähem akut.

Alumiiniumi puhul tuleb aga arvestada, et kõik kriimud on sellel paremini nähtavad kui plastil. Nii et seda kaunist nutitelefonit tuleks kindlasti vutlaris hoida.

Tavakasutajale ilmselt kõige naljakam, kuid kahjuks ka ebameeldivam on see, et kõrvaklapi pesa on viidud harjumuspärase ülemise või alumise otsa asemel vasakule alla, mis tähendab, et enamikku kõrvaklappe ähvardab telefoni taskusse pistmise korral mürdumisoht ja telefon võtab muusika kuulamise ajal taskus mõnevõrra rohkem ruumi.

Agas ei ole veel kõik: kõrvaklapi pesasse on kinnitatud ümara peaga metalllement, mis kaitseb seda prahi eest ning avab nii mälu- kui SIM-kaardi pesa. See on huvitav ja disaini mõttes igati vahva lahendus, kuid on üsna kindel, et natukenegi hajameelsemal inimesel ei kulu kuigi kaua aega, et see jublaks ära kaotada. Kuhugi tuleb see ju pista seniks, kuni klappidega muusikat kuulatakse. Minul tekkis juba telefoni katsetamise aja jooksul mitu sääraast paanikamomenti.

Jõudlus

Huawei on välja tulnud hästi kõlava neljatuumalise 1,5-gigahertsise protsessoriga. Tavakasutajale see, tõsi küll, eriti midagi ei muuda.

Telefon saab hakkama kõikide toimingutega. Peaaegu

nädala jooksul ei suutnud ma Huawei tavaliste äriklassi kasutajatele mõeldud toimingutega niivõrd üle koormata, et see kokku oleks jooksnud. Küll aga oli isegi juba populaarsemaid mängude mängides näha, et vahepeal ei suuda telefon täielikku sujuvust tagada.

Pisut ebameeldiv on seegi, et Huawei Ascend P6 läheb suurema protsessorikasutuse korral kõigest mõne minutiga kuumaks. Küll mitte kogu ulatuses, vaid rohkem paremalt küljelt, kus asuvad nii protsessor kui näiteks SIM- ja mälukaardi pesa. Samas ei hakanud kuumus ka päris segama.

Seega võib väita, et Huawei Ascend P6 ei suuda jõudluse poolest võistelda maailma nutitelefonitippudega, kuid oma hinnaklassis — näiteks telefoni katsetamiseks andnud Tele2 müüb seda kliendihinnaga 385 eurot — ajab ta asja ära küll ning operatsioonisüsteem Android 4.2 koos Huawei enda Emotioni-nimelise kasutajaliidesega saab protsessori ja 2-gigabaidise vahemäluga väga kenasti jooksutatud.

Mälu

Rääkides mälust, tuleb Huawei korrata nii kiita kui laita. Telefoni sisemälu on 8 gigabaiti, millest ainult pisut üle poole on vabalt kasutamiseks. Veidikenegi nõudlikumale telefonikasutajale ei piisa sellest, et tömmata endale erinevaid rakendusi miljoni te seast. Pealegi kulub mälu mahtu piltidele, muusikale ja videotele.

Õnneks on Hiina inseneridel jätkunud mõistust lisada telefonile mälukaardi pesa. Nii on võimalik veel 32 gigabaidi jagu ruumi juurde saada.

Ühenduvus

Nõudlikumal telefonikasutajal kahaneb soov endale P6 soetada kohe, kui ta kuuleb, et sellel puuduvad 4G-ühendus ja lähiväljaside ehk NFC.

4G muutub Eestis iga päevaga üha kättesaadavamaks kiiret interneti võimaldavaks ühenduseks. Samas neelab see võrreldes 3,5G-ga tublisti rohkem akut ja ilmselt just niisuguse argumendiga selgitavadki hiinlased telefonist selle tehnoloogia puudumist.

NFC on kommunikatsioonitüüp, mis võimaldab üksteisest kuni 10 sentimeetri kaugusel olevate seadmete vahel pisikesi andmekoguseid saata, mistõttu tulevikus eeldatakse sellel süsteemil nii pangakaartide kui võtmete asendamist. Samas on NFC alles avastamisjärgus tehnoloogia ja selle puudumine ei ole kindlasti katastroof.

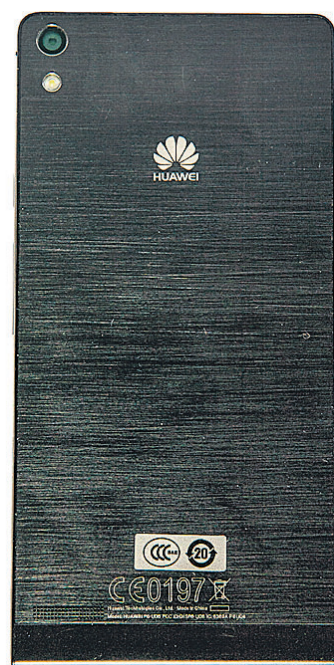
Kaamerad

Huawei üllatab oma uue telefoni puhul esiküljel paikneva 5-megapikselse silmaga, mis võimaldab videovestlusi teha senisest mõnevõrra kvaliteetsemalt. Kindlasti ei saa aga öelda, et see on parim kaamera 5-megapikselse vallas.

Sama tuleb tõdeda 8-megapikselse põhikaamera kohta. See suutis küll edukalt valgust püüda ja ka makrovõtte toomis hästi, ent värvigamma oli kitsavõitu — selle poolest jääb Huawei näiteks Sonyle suurelt alla.

Aku

Ascend P6 aku mahutab 2000 milliampertundi ja see võimaldab igapäevaseid toimetusi tehes kenasti terve päeva hakkama saada, mida me ühelt tublilt nutitelefoni ootamegi.

Alumiiniumist tagaküljel on kergelt triibustatud faktuuriga, mis varjab kenasti mõne väiksema sorti kriimustuse.

Heleda 1280 x 720 pikselse resolutsiooniga HD-ekraani ja protsessori nelja tuuma puhul kuulub veidi üle keskmise mahutavusega aku marjaks ära. Huawei annab reaajas ka märku, kui kaua on võimalik ühte või teist teha, enne kui akut taas laadida on tarvis.

Lisafunktsioonid

P6 kasutajaliides Emotion jätab endast hea mulje. Sellel puudub erinevalt teistest Androididest küll menüü, aga mõnepäevase Huawei-kogemuse järel tekib küsimus, miks me nüüd üldse vaja läheb, kui kõik kenasti avaekraanidele ära mahub.

Hiina insenerid on telefoni väidetavalt lisanud ka termomeetri, kuid minul seda funktsiooni telefonist leida ei õnnestunud.

6,18 millimeetrit paks Huawei Ascend P6 on väidetavalt maailma kõige õhem müügis olev nutitelefoni.

KUIVENDUS

Vahepeal unarusse jäänud maaparandus kulub põllumehele marjaks ära

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Maakuivendusse tekkinud kahekümneaastane paus on Priit Asi sõnul põldude kuivendussüsteemile laastavalt mõjunud. Osaühingul AP Holding, mille eesotsas ta on, tuleb praegu korra teha ummistunud torusid ja vanu kaeve, mis põhjustavad alatasa rikkeid.

Objektijuht räägib, et lagunenud puitkaanega kaevud on kerged sisse vajuma ja nii tekib järjekordne rikkekoht.

Praegu on AP Holdingu töömehed ametis Oisu kandis. Seal on põldude kuivenduse tellinud mittetulundusühing Kaarli Küla Maaparandus-

arendusühing, keda esindab Arne Lohu.

Lohu sõnul hakkas neil maaparanduse mõte idanema üle viie aasta tagasi. Osa tööd olevat juba tehtud ja kaks objekti ootavat oma järjekorda.

Torust leiti mäger

Põlluaärsete drenide puhastamisega ametis olev Kunnar Hunt tõdeb, et olenevalt kohast peab ühel torul ummistusi avama kolm-neli korda või isegi sagedamini. «Sealt võib igasuguseid asju välja tulla,» tähendab ta.

Kord olevat Hunt leidnud mägra, kes oli ninapidi torus. Ilmselt oli loom lahtisesse kaevu kukkunud ega saanud sealt enam minema. Toru kaudu väljapääsu otsides oli ta sinna kinni jäänud ja kogu vee üles paistanud.

«Aasta pärast oleks süsteem jälle tööle hakanud,» lau-

sub Priit Asi ning nendib, et sellised lood ei ole sugugi haruldased: kollektoritest on leitud ka rebaseid ja muid elukaid.

Teine ehitustööline Kullar Hunt lisab, et tema leidis hiljuti ühest kaevust luud.

«Mõni kaev on päris sügav. Lume alt loomad neid ei näe ning isegi väiksem kitsetall võib neisse sisse kukkuda,» selgitab Asi.

Peale ohutuse peaks igale põllumehele huvi pakkuma kuivenduse tulemus — parem põld, mis annab rohkem saaki.

Objektijuht jutustab, et praegust дренаazipesumasinat Eestis aastate eest veel ei kasutatud. Olid küll moodsate aparatuuride analoogid, mis nõukogude ajal ehitati kuivendussüsteemi korrastamiseks, kuid nende töökindlus ning tehtu kvaliteet jätsid soovida.

Viimasel ajal on kuivendustas hoogu kogunud. «Möödu-

nud aastal lõpetasime ühe objekti Viljandimaal ja teise Raplamaal. Nüüd on ees veel kolm,» räägib Priit Asi.

Arne Lohu märgib, et küllap teeksid põllumehed maaparandust rohkemgi, aga see on kallid ja projekti kogumaksumusest, mis küündib mitmesaja tuhande euron, tuleb omaosalusena tasuda kümme protsenti.

Et töö on mahukas ja kallid, on Asi sõnusti tarvis tegutseda maaomanikuga kooskõlas ja seetõttu võivad objekti üleandmise tähtajad nihkuda. «Siinselgi alal on esimene tähtaeg möödas,» lausub ta, viidates põllule, mille ühes otsas pesavad mehed дренаazi ja teises müttab kopp.

Töö käib enamjaolt põldudel ja praegu on need vilja all, mis tähendab, et uut süsteemi ei ole otstarbekas ehitada. «Kohet, kui saak on koristatud, tuleme meie peale ja teeme ära

tööd, mis jäid enne tegemata,» ütleb Priit Asi.

Tema kirjeldust mööda kaevatakse põllule suuri kraave, kust võetud pinnase peab laiali ajama.

Drenaazi pesemise masin

Objektijuht Priit Asi nendib, et kuivendamine eriti odav pole, kuid Euroopa Liidu abiga saavad põllumehed seda endale siiski lubada. Torusid puhastatakse aparatuuridega, mida Eestis leidub suhteliselt vähe.

Drenaazipesumasina hind jääb Asi jutu järgi olenevalt lisavarustusest 10 000 ja 15 000 euro vahele, kuid Saksamaa idapoolses osas, kus on meie omaga sarnane дренаazisüsteem, olevat see end õigustanud.

Masin, mis pärast hollandlaste tehtud koolitust juunis käiku läks, on kinnitatud traktori taha. Kollektorisse suunatakse pikk haralise otsikuga voolik, millest surve all tulev vesi peab toru puhtaks uhuma.

Vett voolab aparatu traktori kõrvale seatud kuupmeetrist mahutist. Paarisaja meetri kaugusel olevast kraavist tuuakse seda juurde. Kui vee kogu oleks lähemal, saaks võtta otse sealt.

Kaardid on nihkes

Drenaazipesu on Priit Asi jutu järgi otstarbekam teha kevadel ja sügisel, kui torudes on vett ning seda pole tarvis nii palju lisaks vedada. Uute torude paigaldamine tuleks seavast jätta kuivale perioodile, sest vesine maapind võib põhjustada läbivajumist.

Kuivendustorusid puhastava ja maa-aluseid rikkekohti avastava дренаazipesumasina otsikuid saab sõltuvalt kollektori suuruselt vahetada.

Töös oleva põllumaal surub tähtaeg peale ega lase vesisemat aega oodata ning mõlemad töömehed, nii Kunnar kui Kullar Hunt, kinnitavad, et дренаazipesumasin on olenevate veekogusest hea aparaat.

Kraavinõlvast võetakse toru lahti ja lastakse voolik sisse. Koige lihtsam olevat seda teha seal, kus on vormistatud suue.

Masinaga on hõlpus ka rikkeid leida: hüdro mootoriga surutakse spetsiaalsest plastist voolik дренаazi ning kõrvalt näeb meetreid, kuhumaale ots on jõudnud.

«Kohas, kust see enam edasi ei lähe, on ummistus, torud on nihkes või katki,» tähendab Asi.

Vahepeal hõikabki Kullar Hunt, et midagi on ees ja voolik edasi ei liigu. Suurt häda siiski ei ilmne: puhastatav kollektor suubub vahetatud torusse ja ilmselt on ots tabanud ristumiskohta.

Vooliku ots näeb välja justkui propeller, kuid ringi see ei käi. Tiivik hoiab voolikut toru keskel ja kui süsteem on nihkes, jääb otsik kinni.

Nii tuvastabki masin rikkekohti ning on töömeestele tublisti abiks, sest omal ajal kuivendussüsteemide kohta koostatud kaardimaterjal on ebatäpne.

«Vene ajal tehtud kaarte on proovitud sobitada digitaalvormiga, aga neid ei ole võimalik hästi kokku panna,» lausub Asi. Tulemus jääb tema sõnusti nihkega, mistõttu rikkekohti otsides tuleb teha lisatööd. «Pahatihti pole ka süsteem ehitatud selliselt, nagu kunagiselt plaanilt näha võib,» lisab ta.

Töömehed Kullar Hunt (taga) ja Kunnar Hunt (ees) sätivad Eestis vähe levinud дренаazipesumasinat, et pesta puhtaks Kaarli küla maaparandus-arendusühingu põldude kuivendussüsteemi torud.

3 x ELMO RIIG

Suuremate kollektorite suudmed turvatakse erosioonimattidega, sinna külvatakse muruseeme ja kindlustatakse kividega.

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused@sakalakirjastus.ee

FESTIVAL

Kuhjare külamaja vabaõhualgal algab 16. augustil kell 16.30 teatrifestival ning jätkub 17. ja 18. augustil kell 11. Kolmel päeval astub üles kokku 26 näitetruppi kogu Eestist. Info veebilehel www.kuhjare.ee, Facebookis ning telefonidel 5620 8466 (Urve) ja 5650 9311 (Romeo).

ÜRITUSED

Viljandis Kaevumäel on 20. augustil kell 19 uuspatriotistlik laulupidu koos ansambliga Venaskond. Heategevusliku kontserdiga toetatakse Kaare koolile teraapiatõu väljaarendamist.

NÄITUSED

Viljandi raamatukogu trepiahallis on 15. augustini Soome instituudi rändnäitus «Kirkas, kerge ja karge nagu vesi. Soome nüüdisproosa», kojulaenuosakonnas on kuu lõpuni avatud näitus «Viljandi lugudes ja lauludes» ning lasteosakonnas raamatunäitus Ellen Niidust «Suur suisleppapuu». Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Viljandi uue kunsti muuseumis näeb 20. augustini rahvusvahelist kunstinäitust «Vabaduse püüe» ja Kuulo Vahteri Eesti 95. aastapäevale pühendatud näitust «22 Eestit». Sellele on välja pandud portreed Eesti riigitegelastest alates Jaan Tõnissonist kuni Andrus Ansipini. Linnu tänav 4.

Mõisaküla muuseumis on 24. augustini näitus «Nordea reis ümber imelise ilma». See koosneb postkaartidest, reisitekstidest ja huvitavatest markidest, mis Jaan Tättel saatis maailma-

reisi ajal viljandlasele Kaljula Saarele. Näitus on avatud muuseumi lahtiolekuaegadel. Info tel 435 5607.

Kondase keskuses näeb 26. augustini väljapanekut «Meisterfotograaf Jaan Riet. Inimesed ja paigad stereofotodel 1902–1935», 15. septembrini Anna Wildrose'i kollaaži- ja assamb-laažinäitust «Sinine, valge, punane», 22. septembrini Kaarina Staudinger-Loppukaare maale müstilistest olevustest «Õised olevused» ning 22. septembrini Soomes elava kunstniku Tatjana Bergelti kollaaži «Keele ilu» ja Urve Küttneri «Visioone». Püsi-ekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Viljandi linnagaleriis raamatukogu kolmandal korrusel on 30. augustini Haapsalu graafilise disaini festivali näitus «Eesti kultuuriplakat 2013». Tallinna tänav 11/1.

Paistu rahvamaas ja raamatukogus saab 31. augustini vaadata näitust «Looduse aasta foto 2011».

Sakala keskuse sammassaalis on suve lõpuni Riho ja Ilme Kulla loomingut tutvustav näitus «Kuldne skulptuurisüvi». Seda saab vaadata K–R kella 12–19, L kella 12–17. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuse esimese ja teise korruse fuajees ning sinises saalis saab 2. septembrini näha näitust «Loodusfoto 2012».

Mõisaküla raamatukogus näeb Eesti Vabariigi 90. aastapäevaks valminud rändekspositsiooni «Eesti riiklikud teenetemärgid».

Näitus annab ülevaate Eesti riiklike teenetemärkide ajaloost ja tänapäevast. Eksponeeritud on hulk haruldasi ning rahvale tundmatuid dokumente ja fotosid. Väljapanekut koostades on kasutatud lisaks rahvusraamatukogu kogudele Eesti filmiarhiivi, Eesti riigiarhiivi ja Eesti ajaloomuuseumi materjale. Näituse on koostanud Lea Hein ja kujundanud Tiit Laur. Raamatukogu on avatud E, K, N, R kella 10–17 ja T kella 12–19, L ja P suletud. Info tel 436 4103.

Suure-Jaani külalistemajas saab näha Valev Seina maalinäitust «Jaanist mihkkipäevani». Ilmatar tänav 3-a. Tel 551 5932.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Teetlev, Teet, Teeto, Teedo ja Teedu.

Las lennata pealegi aastad, tehtud töödest jääb järele rõõm.

Austatud MAIMU LUTS!

Õnnitleme 75. sünnipäeval ning soovime head tuju ja päikest päevadesse!

Kolleegid
Paalalinnas koolist
ja pensionärid-õpetajad

Viljandi uue kunsti muuseumis saab vaadata rahvusvahelist kunstinäitust «Vabaduse püüe» ja Kuulo Vahteri Eesti 95. aastapäevale pühendatud näitust «22 Eestit». Sellele on välja pandud portreed Eesti riigitegelastest alates Jaan Tõnissonist kuni Andrus Ansipini. ELMO RIIG

Suur-üleuroopaliiduline estraadiõhtu nalja ja lauluga

KOMÖÖDIATEATER ☎ 50 38 045

13.00 TARTU LAULULAVA
14.00 PÄRNU VALLIKÄÄR
15.00 TALLINNA KALEVI STADION
16.00 NAAPOLI VESUUVI KRAATER

LISAETENDUSED:
17.00 OTEPÄÄ PÜHAJÄRVE
18.00 PALAMUSE LAULULAVA
24.00 VÕRU KANDLE AED
25.00 VILJANDI KAEVUMÄE
26.00 RAPLA LAULULAVA

Algus kell 19 * tellimisel
NB! Etendus võib sisaldada pikantseid stseneid ja väljendeid

Puhta kuld

Esinevad: Anne Paluver, Henrik Normann, Pille Pürg, Jüri Vlassov ja Mihkel Smeljanski - Kuldne Trio

Piletid: Piletilevi, Piletimaailm, Statoil, Selver, Rimi ja kohapeal
Soodushind: õpilased, tudengid ja pensionärid
Eelmüügist odavam

18. augustil kell 12–14 Raadi mõisapargis (Narva mnt 177, Tartu)

PEREPÄEV LOTTE

ja Kõuts Mati rännak pärimusradadel

MIS ON PÄRAND?

Vaata lähemalt
www.erm.ee/Lotte

Tule koos sõbraga!

Eesti Rahva Muuseum

KULTUURIPÄRANDI
AASTA 2013

Pärnu kutsus suurele
Suvelõpu spordipeole

Pärnu A Postimees
soovitab!

2 silda klubi

ja PORTARTUR
esitlevad!

Jüri Jaanoni KAHE SILLA JOOKS

Jüri Jaanoni
KAHE SILLA
RETKA

Jüri Jaanoni
2 SILLA
Jooks

TRATAS-
TOOL-
ISOIT

2SILLA
REGATI

Pärnumaa
Rahvasporditurg

Lakumisharrastuse
MOTIVATSIOONIPÄEV

Koerte
VOISTLUSMANG

30.08 - 01.09 PÄRNUS

INFO JA
REGISTREERIMINE
2silda.ee

Osale ka teistel Eesti Linnajooksude
sarja etappidel! www.linnajooksud.ee

HOROSKOOP

JÄÄR
(21. III — 20. IV)
Puutud täna kokku impulsiivsete inimestega. Tunnetad talvisest teravamalt, et sinuga püütakse manipuleerida või sind kamandada.

SÖNN
(21. IV — 20. V)
Saavutad edu, kui pürgid asja tuumani. Otsi vastuseid filosoofiast ja väldi asjatut loba, mis raiskab vaid su energiat.

KAKSIKUD
(21. V — 21. VI)
Tunned soovi teisi inimesi õpetada, kuid peaksid tähele panema, et ei tasu rääkida asju, milles sa päris kindel pole.

VÄHK
(22. VI — 22. VII)
Sind riivab täna kellegi ebasiiras viisakus. Ootad pigem karmi, ausat ja otsekohest suhtumist.

LÖVI
(23. VII — 22. VIII)
Sul on raske keskenduda ja see tekitab probleeme suhtlemisel. Oled emotsionaalne ja lased ennast igast tühjast asjast häirida.

NEITSI
(23. VIII — 22. IX)
Satud täna koostööde tegema mõne väga konservatiivse ja võimuka inimesega.

KAALUD
(23. IX — 23. X)
Täna oma ratsionaalsele mõtlemisele suudad osutada teistele praktilist abi.

SKORPION
(24. X — 22. XI)
Täna võib olla lühiajalisi, ent ägedaid pingeid ja võimuvõitlust. Püüa vältida tihedat suhtlust ja rahvarohkeid paiku.

AMBUR
(23. XI — 21. XII)
Osuta tähelepanu neile, kes ka sinu vastu huvi tunnevad. Ära püüa igauhele tingimata meeldida.

KALJUKITS
(22. XII — 20. I)
Muutud sõjakaks ja püüad oma võimu maksma panna. Seda eriti juhul, kui keegi julgeb sulle vastu vaielda.

VEEVALAJA
(21. I — 18. II)
Soodne päev juuridilisi probleeme lahendada, kaaslasti mõjutada, õpetada ja avalikkuse ees esineda.

KALAD
(19. II — 20. III)
Kipud inimeste kallal norima ja võid väga teravmeelseks muutuda. Samas oled tundlik, kui keegi sinu suhtes märkuse julgeb teha. Püüa leida tasakaal.

Allikas: Delfi

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.laik@ajaleht.ee

164

Pühapäeval Viiratsis korraldatud Kolme Tamme jooksu võitis ajaga 35.08 Ülari Kais. Kiireim naine Kristina Soosaar oli üldjärjestuses 14. Kokku lõpetas jooksu 164 inimest. 63 neist läbis põhidistantsi. Kepikõndijaid oli 8 ja lapsi 93.

MOTOPIDU

Kuidas taltsutada krossimeest

MADIS LUIK
madis.laik@ajaleht.ee

Laupäeval Holstre-Nõmmel teoks saanud mehaanikute ja sõprade mitteametlikel maailmameistrivõistlustel, mida hellitavalt «Mulgikakerduseks» nimetatakse, käis rajal lustimas ligi 170 harrastajat.

Omapärane üritus tõi eri vanuses meeste kõrval rajale ka naisi ja lapsi. Osalejate seas oli pühapäevasõitjaid ja endisi tegevspordlasi, aga oli selliseidki, kes kõigest mõne harjutuskorra järel stardipuu taha julgesid tulla. Rõõmu jagus nii sõitjatele kui publikule.

«Soovime Eesti motokrossiharrastajate hulka kasvatada,» tuletas üks korraldajaid Toomas Triisa meelde seitse aastat tagasi algatatud «Mulgikakerduse» põhieesmärki.

Kiirusest olulisemad on sel võistlusel osavõtt ja sõidurõõm, nii et liiga nobedaid põhiklassi sõitjaid taltsutavad kohtunikud boksipeatustega ning auhinnaaajad ei selgu krossirajal, vaid loosimisel. Tõsi, osalejatele fikseeritakse tulemused ja ajad.

Laupäeval Holste-Nõmmel peetud «Mulgikakerdus» sujus tõsisemate kukkumiste ja traumadeta, aga üks muhke, marrastusi ja sinikaid korjati ikka. Pilt on tehtud tagarattal sõitmise mõõduvõtul.

5 x ELMO RIIG

Sõitjate kõrval pakkus lusti stiilne ja emotsionaalne finišikohtunik.

Tänavune võistlus lõppes põneva ja vaatamängulise enduurosõiduga. Kes lõppuprotokollis tahtis pääseda, pidi startima — pääsu polnud. Takistustega raja üllatuslik pani sõitjate oskused proovile.

Hunti ootas raja veerel Punamütsike. Päriselt kah.

«Mulgikakerdusega» on alati kaasas käinud kostüümisõit. Tänavu pälvis publiku hääletuse tulemusena preemia Mulgi Apré Ski klubi sidemeeste võistluspaar lepa- ja kopatriinu ehk Benno Auspere ja Andrus Koppel.

Tark ei torma. Mõneringise tähtede sõidu järel käskis kohtunik Toomas Triisa Viljandi meestel Tiit Tombil (nr 6) ja Taavi Raua (nr 153) konkurentide järele oodata. Nead nagu ka paljud teised nobedad pidid oma kiire alguse kohta kommentaatorile selgitusi andma.

Kiivri all on Kiiver. Oma esimese võistluskogemuse sai Margus Kiiver — mees, kes vahendab meedias motosportlaste tulemusi.

Sakala

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: <http://sakala.ajaleht.ee/>
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063, faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Siim Piirak (uudised) 433 0084
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sary (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig.
Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Kadri Soon,
Ülle Mälimann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Kujundus Piret Holtsmann,
Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste
vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja Imbi Padrik 433 0081
Kujundaja-kujundaja
Liina Valt 433 0081
Korrektor Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065,
Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti
kella 9–17, lõuna kella 13–13.30.
Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni.
Sakala ilmub viis korda nädalas.
Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed.
Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007
Tartu. Postiaadress Rüütli t 14,
80010 Pärnu.
Toimetuse käsikirju ei tagasta ja võ-
tab endale õiguse neid lühendada.
Välisautorite honorarid kantakse
üle pangakontole üks kord kuus
järgmise kuu 6. kuupäeval.
Kõik ajalehes Sakala avaldatud
artiklid ja fotod on autoriõigusega
kaitsitud teosed, mille reprodutsee-
rimine, levitamine ning edastamine
mis tahes kujul on ilma AS-i
Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõus-
olekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas.
Tiraaž 8701

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta
võite pöörduda pressinõukogusse,
pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Reedel sündisid Vil-
jandis tüdruk ja poiss,
laupäeval tuli ilmale
tüdruk ning pühapäe-
val lapsi ei sündinud.

30 AASTA EEST

Tee Kommunismile,
6. VIII 1983

Hiljuti käis Viljandi siseas-
jade osakonna delegat-
sioon poolaasta kokkuvõt-
teid tegemas ametikaaslas-
te juures käesoleval aastal
700-aastaseks saavas Val-
mieras. Erinevalt varase-
mast osalesid kokkusaami-
ses ka Cesise ja Limbaži
militsumeeste esindused,
kes on meist kauem olnud
võistlussidemetes Valmie-
ra seltsimeestega. Poolaas-
ta töötulemused kaalusid
küll ühe, küll teise kaalu-
kausi üles, ent pärast pikka
arupidamist ja punktide
liitmist selgus, et seekord
oli parim Valmiera.

ARAVETE SAEVESKI

OSTAB KASESAEPAKKU
(pikkus 3 ja 3,2 m, läbimõõt 18+ cm).

Lisainformatsioon tel 528 7186,
e-post timo@aravete.ee

RAMSI TURVAS

AS Ramsi Turvas pakub tööd

LUKKSEPP-KEEVITAJALE

Teave tel 529 2612

Unistar Autokeskus

AUTOKLAASIDE VAHETUS

autode ja kaubikute hooldus ja remont,
keretööd, autoklaaside vahetus, elektritööd,
diagnostika, rehvitööd ja rehvihoold

AS Puiduäri

müüb

KUIVATATUD SAARE- JA TAMMEPUITU ning ostab SAARE- JA TAMMEPALKE.

Info tel 527 6943 või 504 8445.

VESMEL

Ostame kasvavat metsa ja metsakinnistuid, metsamaterjali ja raieõigust.

Pärnu, Riia mnt 87
info@vesmel.ee
Tel 502 0471, faks 443 2550.

TOLMETS

TOLMETEX OÜ

MUSTA JA VÄRVLISE METALLI KOKKUOST

ALATI PAREMAD HINNAD

KARKSI-NUIA, VIJANDI MNT 3C
☎ 16961 WWW.TOLMETS.EE

Unistar Autokeskus OÜ
Tallinna 86, Saarepeedi vald
Tel 435 5923, 435 5924.

Oleme avatud E–R 8–17, L ja P suletud
teenindus@unistarautokeskus.ee
www.unistarautokeskus.ee

KINNISVARA

Müüa 1-toal korter Männimäel, 34 m², omanikult. Tel 5852 1460.

Müüa 4-toal korter Männimäel. Tel 5395 1344.

Müüa Valgas 2-toal ahik korter. Tel 5667 8877.

Ostan maad ja metsa. Tel 511 1666.

TEENUSED

Auto-korvtöstuki (11 m) rent. Veoauto (kv 2 t) rent. Hinnad kokkuleppel. Tel 528 3733.

Ehitus ja remont. Tel 521 7760.

VISTEKEL OÜ pakub tagaluuküstuk-furgoonautoga (2,5 t või 21 m³) **KOLIMIS- ja VEOTEENUSEID** üle Eesti. Teave tel 5344 5466.

Ettevõtte teeb üldehitus- ja lammutustöid. Lisainfo tel 553 0295, 5687 8250.

Firmalt üldehitus-, katuse-, siseviimistlus- ja korterite kvaliteetse remonditööd. Garantii. Tel 5344 5466.

Korstnapühkija. Tel 5561 1712.

Korvtöstuki rent 25 €/24 h, töömehega 15 €/h. Tel 5832 3649.

Mugav reisibuss Mercedes Sprinter, 18 kohta. Tel 5344 4062.

Ohtlike puude raie ja puude hooldustööd. Tel 5686 6157.

OÜ Hansa Meistrimehed teeb üldehitustöid. Tel 5744 4286.

Pakume kvaliteetset tänavakivide paigaldust. Tel 5694 8039.

Pottsepatööd, remont, ehitus. Tel 5892 1710.

Puit- ja krohvrajade värvimine, survepesu. Tel 5190 7192.

Rakkekaevude kaevamine, remont ja puhastus. Tel 5393 6162.

Salvkaevude kaevamine ja puhastamine. Tel 5672 7555.

Teeme ekskavaatoritega Volvo (36 t) ja JCB (26 t) kaeve- ja laadimistöid. Tel 5300 3993.

Trimmerdamine. Tel 5458 0291.

Pakun tööd kütteklotside pakkijatele. Tel 520 2190.

Kildu kool pakub alates 30. augustist tööd koristajale. Avaldus saata hiljemalt 27. augustiks e-posti aadressil enn@kildu.vil.ee. Info tel 510 6753.

Müügimeistrite AS-i meistrikoda võtab vastu uusi õpipoisse ja müügimeistreid, kelle ülesanne on toodete ja teenuste müük telefonil teel. Meie juures õpitakse välja töö käigus ja on võimalus areneda õpipoisist meistriks. Töökeskkond on mugav, tunnitasu (2–7 €) sõltub tulemusest. Meistrikoda päevane vahetus toimetas kl 9–16, õhtune kl 16.15–20.45. Uuri infot telefonil 434 3075 või saada oma CV e-posti aadressil g@telemarketing.ee. Töö toimub meie Viljandi kontoris.

OÜ Scanhus tehas Võhmas võtab tööle ehitus-montaažitöölisi. CV ja soovivavaldus saata e-posti aadressil info@scanhus.ee. Info tel 435 4225.

Pakume CE-kat veoautojuhile stabiilset tööd Soome–Rootsi liinil. Korralik tehnika ja palju tööd. Vajalikud töökogemus pool- või täishaakel ja eesti keele oskus. Kasuks tulevad kohusetunne, ausus ja lojaalsus. Info E–R kella 10–16 tel 5340 0065, Andrus.

Vajame kaminapuude pakkijaid. Tel 5679 7034.

Vajatakse trimmerdajat. Info tel 5687 6991.

Tootsi Turvas ostab:

kasvatav ja tee äärde virnastatud võsa

Tel 5646 1882
jaak.raid@tootsiturvas.ee
Tel 526 9639
kaimo.kivikas@tootsiturvas.ee

EESTI METSAMAAKLER

ostame

METSAKINNISTUID
www.metsamaakler.ee

andres@metsamaakler.ee

7446655, 5285038

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Pere soovib üürida 3–4-toal möbleeritud korteri. Tel 553 7623.

Soovin kiiresti üürida 1-toal möbl kõigi mug korteri omanikult. Tel 516 9033.

Töötav ema lapsega soovib üürida 1-toal korteri Viljandis. Tel 5907 9442.

Välja üürida 2-toal keskk möbleeritud korter Paalalinna. Tel 5558 7102.

LOOMAD

Linna talu Tagulas Valgamaal müüb Hy-Line tõugu 11 kuud munenud pruune ja valgeid kanu 2 €/tk E–P kl 8–14. Tel 503 1485, 501 7500.

Odavalt müüa haned, pardid, kalkunid. Tel 5555 6633.

PÕLLUNDUS

Balti Teraviljad OÜ ostab teravilja ja kasvatav vilja põllult, kombiniteenus. Vajaduse korral raha kohe. Tel 5562 6000.

Maiste talu aiand müüb maasikataimi «Polka» ja «Sonata». Hind on olenevalt kogusest 0,35–0,70 €/tk. Tel 511 2586.

METSAMATERJAL

Metsä Forest Eesti AS ostab kasvatat metsa, metsamaad, palke, paberipuid, küttepuitu ja võsaraieajäätmeid. Tel 511 8671, 509 0200.

OST

Bacula AS ostab Aakres kukeseeni ja männiriisikaid. Tel 517 4059.

Ostan autoromusid. Raha kohe. Tel 5807 1948.

Ostan vanu katalüsaatoreid. Tel 504 4777, www.remetal.ee.

Ostan siledat eterniiti või vundamendiplaate, samas müün Pioneer-pliidi vasest pudeli (kasutatud). Tel 5398 3089.

KAOTATUD

Viljandis Tartu tänaval läks kaduma väikest kasvu pikakarvaline hall kass nimega Kriimu. Kriimu on väga sõbralik ja seltsiv, tal on rinna ees valge laik ja kaelas lilla kivekistega kaelarihm. Igasugune info Kriimu kohta on oodatud tel 5565 2501.

SÕIDUKID

OÜ Enberg T.E.

Paistu 3-a, Viljandi, tel 434 9090
Avatud E–R 8–17

AUTOREMONT
Vajaduse korral tuleme ise autole järele. Kui tööd on tehtud, toimetame sõiduki teile sobivasse kohta.

AUTOVARUOSAD
otse maaletootjalt

LUKKSEPATÖÖD

VEERMIKU KONTROLL
tasuta!

Ostes õli ja õlifiltri meilt, on õlivahetus tasuta!

TÖÖ

AS-i MTG Viljandi bussipark pakub tööd töökoja meistrile. Info tel 434 0084, 5306 7342 või e-posti aadressil erik.mae@atko.ee.

Höövlijuhile, CNC-operaatorile ja muudel seadmetel puidutööstuses Saarepeedil. Töö vahetustega. CV saata info@valgevn.ee, info tel 435 1387 E–R kl 8–17, Valge VN OÜ.

MUUD

Abi alkoholisoõltuvuse korral (98%), Hiina meditsiin. Ly Chini OÜ Tartus, tel 505 8381, 5837 9246.

TUTVUS

Härra otsib elukaaslast. Tel 5667 8839.

Müüa lihtne ja vastupidav 1999. a maastur Toyota Land Cruiser 90, 3.0 TDI, läbisõit 280 000 km. Auto on hästi hoitud, korralikult hooldatud, olulised kuluosad hiljuti vahetatud. Hind 5500 €, käibemaksu ei liisandu. Tel 501 0017.

Ostame 1990.—2008. a sõiduautosid. Tel 5555 8120.

Ostan kuni 1000 € maksva ja kehtiva ülevaatusega sõiduauto. Tel 510 9124.

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, h 1,09 €/min, 24 h.

Kaevude puhastus, sanitaartehnilised tööd. Tel 5813 5496.

Kanalisatsiooni- ja veetrassitööd, kaevetööd. Süvaveepumpade ja septikute paigaldus. Tel 521 7415.

Katuse- ja ehitustööd soodsalt. Tel 5696 2722.

HEINO ANDRESSONI

Head sõpra ja klassivenda mälestab Valdur.

Siiras kaastunne omastele.

ENNO PAAKSPUU

Südamlik kaastunne Linda ja Ülle peredele kalli kaotuse puhul.

Vilma ja Mare peredega

Mälestame kallist abikaasat, ema ja vanaema

KARIN ZIMMERIT

20. IV 1948 — 8. VIII 2013

Ants, Kaido ja Heigo peredega

Muldasängitamine 17. augustil kell 11 Suure-Jaani kalmistul.

Teatame kurbusega, et lahus kallis poeg, abikaasa, isa, vanaisa ja äi

HEINO PUUSAAR

15. I 1942 — 10. VIII 2013

Leinavad ema, lesk ja pojad peredega.

Lahkunu tuhatatakse.

Südamlik kaastunne Leilile ja Ruthile peredega kalli poja, venna, kaasa ja isa

TARMO MÄNNIKU

kaotuse puhul.

Krista

Südamlik kaastunne Linda ja Ülle peredele kalli kaotuse puhul.

TARMO MÄNNIKU

kaotuse puhul.

OÜ Silindria

Südamlik kaastunne Antsule perega kalli

KARIN ZIMMERI

surma puhul.

Suure-Jaani keskkooli 1966. a lõpetanud ja klassijuhatajad

Südamlik kaastunne Ruthile kalli abikaasa

TARMO MÄNNIKU

kaotuse puhul.

SA Viljandi Haigla

Südamlik kaastunne Ruthile lastega

TARMO MÄNNIKU

kaotuse puhul.

Töökaaslased SA Viljandi Haigla laborist

Südamlik kaastunne Piretile ja Küllole kalli isa

HELMUT KULLI

kaotuse puhul.

Helju lastega

SOOJUSPUMBAD

- SOOJUSPUMBAD - /õhk-õhk/ - /õhk-vesi/ - maa - KONDITSIONEERID - tava ja disain - PÕRANDAKÜTE - RADIAATORKÜTE - KESKUSTOLMUIMEJAD - VENTILATSIOONISEADMED - ÕHUNIISUTID - ÕHUKUIVATID - ÕHUPUHAŠTID - ÕHUIONISAATORID

VILJANDIS Leola t 53, Home Gallery II korrus
T-R 10-17.30.

Tel 433 8332, 5348 7803, siiri.parn@abckliima.ee

LÄHEDANE JA USALDUSVÄÄRNE KINNISVARABÜROO!

Müüa Mudiste kauplus. Kinnistul asub hoone, milles on pood, laoruumid, abiruumid ja kaks korterit. Hind 137 000 €. Siirius Sikka, 5666 5424

Müüa renoveerimisel olev korter-riomand Viljandi kesklinnas, üldpind 48,60 m². KORTER HÕLMAB TERVET KOLMANDAT KORRUST! Hind 25 700 €. Siirius Sikka, 5666 5424

Müüa 3-toaline teisel korrusel asuv keskküttega korter Viljandis, üp 60,9 m². Toad eraldi planeeringuga. Hind 24 800 €. Siirius Sikka, 5666 5424

Müüa 2-toaline keskküttega korter Sürgavere külas, üp 51,6 m². Korteri asub 3. korrusel, on läbi maja planeeringuga. Hind 5600 €. Siirius Sikka, 5666 5424

Müüa kinnistu Viiratsi vallas Tusti külas. Kinnistul paiknevad hooned: elamu üp 120,4 m² ja laut-kuur üp 94,1 m². Vesi ja kanalisatsioon lokaalne, ahiküte. Hind 33 000 €. Siirius Sikka, 5666 5424

Müüa 2-toaline keskküttega korter Viiratsi alevikus. Korteri asub teisel korrusel ja on läbi hoone planeeringuga, toad eraldi. Aknad on vahetatud, soe vesi elektriboilerist. Hind 14 870 €. Siirius Sikka, 5666 5424

Tartu tn 11/Lossi tn 29, Viljandi - tel 433 0111 - viljandi@pindi.ee
www.pindi.ee - www.eri.ee

Tartu tn 11/Lossi tn 29, Viljandi - tel 433 0111 - viljandi@pindi.ee
www.pindi.ee - www.eri.ee

UUS HOOAEG...

...algab uutele ja taasalustavatele Pilatese huvilistele kahel pühapäeval, 18. ja 25. augustil kell 11 ja 16.

STARTUNDIDE HIND 3 €.

Juhendavad Erika ja Sille.

Koha tunnis tagab eelnev registreerimine e-posti aadressil vintske@hotmail.com või tel 509 9559.

Endiselt on pühapäeviti SHINDO venitustund kell 18 Vilma Luigega ja HATHA KRIJA JÕÕGA tunnid Margit Kosega.

SAKSA TEHNOLOOGIAKOOL

Kutseõpe
keskharidusega õppuritele

Vaata www.saksatk.ee
ja registreeru sealsamas

Tule õppima!

Ajaleht Sakala on olnud Eesti ajakirjanduses esimeste seas 1878. aastast, mil Carl Robert Jakobson selle asutas. Olgu selle tõestuseks kas või Eesti ajalehtede liidu väljaantavad pressipreemiad: viimase kolme aasta jooksul oleme ära toonud viis maakondliku kategooria võitu ja jõudnud üleriigilise uudise kategoorias esikolmikusse.

Usume Sakalas, et tõstes esile väärt inimesi ja tegusid, paljastades ebaõiglust ning pakkudes välja uusi ideid, suudame muuta maailma iga päev piskuvõrra paremaks.

Otsime töötaja kaitsevæteenistuse ajaks oma meeskonda REPORTERIT,

kes

- oskab kirjutades end ladusalt ja haaravalt väljendada;
- leiab üles põnevad sündmused, protsessid ja isikud;
- ei suuda peatumata mööda minna, kui kuskil midagi huvitavat juhtub;
- on hea suhtleja, analüüsivõimeline ja avara silmaringiga;
- tahab vahendada lugejatele vajalikku infot;
- suudab taluda pinget;
- valdab vähemalt ühte võõrkeelt;
- peab kinni tähtaegadest;
- on haritud ja korrektn.

Omaltpoolt pakume

- toredaid töökaaslasid;
- konkurentsivõimelist palka;
- põnevaid ja vaheldusrikast tööd reporterina;
- tänapäevast töökeskkonda;
- võimalust muuta maailma — lugu loo, leht lehe haaval.

Kandideerimiseks palume saata CV ja lühike motivatsioonikiri 20. augustiks aadressil hans.vare@ajaleht.ee.
Lisainfot saab samalt e-posti aadressilt või telefonil 433 0050.

Ühinenud
Ajalehed

Elu on kohalik

AS Ühinenud Ajalehed on meediaettevõtte, mille põhitegevuseks on suuremate Eesti maakonnalehtede - Pärnu Postimees, Sakala, Virumaa Teataja, Järva Teataja ja Valgamaalane - väljaandmine.

AS Ühinenud Ajalehed kuulub meediakontserni Eesti Meedia.

Eripakkumised augustis

PIMENDAV VOLDIKKARDIN

ECO AO10, vabaltlangev

107€
~~134€~~

PIMENDAV RULOO

Koerte ja kassidega

35€
~~57€~~

mehhanism
Ø 25mm

TEKSTIILKARDIN

Valge lainelise triibumustriga

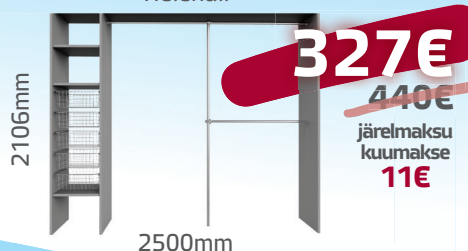

74€
~~109€~~

Lisaks valik
pimendavaid
aknakatteid
kuni -40%

TANK GARDEROOBKAPP

Helehall

327€
~~440€~~
järelmaksu
kuumakse
11€

TANK GARDEROOBKAPP

kask

250€
~~337€~~
järelmaksu
kuumakse
9€

LIUGUKSED TANK 062, 2tk

Alumiinium
Sisu: Kirgas peegel ja
valge melamiin

323€
~~523€~~
järelmaksu
kuumakse
11€

Kappide ja liuguste
valmistamise tähtaeg
2 nädalat!

*kappide ja liuguste sisu
materjalivalikus kõik melamiinid.

Kõik tooted valmistatakse
kliendi soovitud mõõtude alusel

Toodete juures näidatud järelmaksu kuumaksed on sissemaksetega 25% ja tagastamise tähtajaga 2 aastat. Teenuse pakujaks on Swedbank Liising AS. Tutvu teenuse tingimustega kaupmehe klienditeenindaja juures, vajaduse korral konsulteerige asjatundjaga. Krediidi kulukuse määr on 15,01% aastas järgmistel näidistingimustel: järelmaksu summa 500€, sissemakse 10%, tagastamise tähtaeg 2 aastat, intress 9,9% aastas, lepingutasu 19€. Määr on arvestatud eeldusel, et põhiosa ja intress makstakse tagasi igakuiste annuiteetmaksetena.

Viljandi salong
Leola 53 (Home Gallery) | Tel 434 2033

Eripakkumised
kehtivad Sunoreki
sisustussalongides üle Eesti

www.sunorek.ee